

Jetuka

জেতুকা

Volume 13, 2020

চিৰ চেনেহী
ভাষা জননী

Asom Association Kuwait
Annual Souvenir

Volume 13, Jetuka 2020

Cover Design:
Abhijit Sharma

Editorial Team:
Alok Das
Dwaipayan Bora
Kakoli Nath
Sandhani Sarmah
Ranita Dutta
Barada Talukdar
Rintumoni Dutta

Design And Layout:
Mufaddal Parawala
Mob.: 60713191/95594452

Assamese Typing:
Kakoli Nath
Sandhani Sarmah

Assamese Layout:
Rintumoni Dutta

Published By:
Asom Association,
Kuwait
Regd. No: INDEMB /
KWT / ASSN / 172
www.kuwaitotasom.com

INDEX

Author

Title

Anoushka Das	Benji...my Companion
Dubari Das	A Beautiful Winter Day In Kuwait
Parimita Barooah Bora	My Little Green World
Arhant Saikia	My Unanticipated Milestone
Ranita Dutta	Being In This Moment
Riddhima Bora	Meet Nepal's Living Goddess
Dwaipayan Bora	Quo Vadis, Companion
Divyanga Kashyap	Rain Water Harvesting, My Lego Story
Sandhani Sarmah	Sah! – The Indigenous Assam Tea
Dr. Sabina T. Rashid	The Joy Of Restoring Back In Form!
Ishanvi Rai	The Unicorn Who Had No Friends!
Chinmoy Dutta	"Salvation Of A Slave:Self And Selfless"
Ameesha Talukdar	Save Earth
Upasana Mishra	The Man In The Mirror
Dr.Anindita Medhi	Story Telling: Is It Passe?
Saikia	
Children's Art Competition	
Autumn Festival 2019	
ভাৰতী শৰ্মা	কলা গুৰু বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভা
কস্তুৰী বৰা	সুহৃদি
প্ৰিয়ান্কা কোঁৱৰ	ৰোমন্থন
কাকলী নাথ	হেৰাই যোৱা শেৱালীৰ সুৱাস
বৰদা তালুকদাৰ	মই
মৌচুমী ভট্টাচাৰ্য্য	বোৱাৰী
ৰিন্টুমণি দত্ত	খেল - দ্য টুইষ্ট -
আলোক দাস	মদালসা
দেবাহুতি কাকিতদাস	হেঁপাহবোৰ কিয় হেঁপাহ হৈ বৈ যায়
	ডাঃ প্ৰণৱ কুমাৰ শৰ্মা জীৱনৰ অনুভৱ

AAK MEMBERS DIRECTORY

H.H. Sheikh Sabah Al-Ahmad Al-Jaber Al-Sabah
The Amir of the State of Kuwait

H.H. Sheikh Sabah Al-Khaled Al-Hamad Al-Sabah
The Prime Minister of the State of Kuwait

H.H. Sheikh Nawad Al-Ahmed Al-Jaber Al-Sabah
The Crown Prince of the State of Kuwait

Sarbananda Sonowal

**Chief Minister, Assam
Guwahati**

Dispur
10.02.2020

MESSAGE

I am glad to know that Asom Association Kuwait on the occasion of Rongali Bihu is publishing a commemorative souvenir christened '*Jetuka*'. My congratulations to entire Assamese diaspora on this occasion.

Rongali Bihu marks the beginning of traditional Assamese New Year and is said to reflect the joviality of the people in general and the inherent beauty of the nature. It is really heartening that the people of Assam and the North East in Kuwait are celebrating Rongali Bihu in pomp and gaiety to highlight rich cultural heritage of Assam in Kuwait.

I convey my best wishes to the Assamese diaspora in Kuwait on this occasion. Hope the souvenir '*Jetuka*' being published on the occasion is read and appreciated by everybody.

(SARBANANDA SONOWAL)

AMBASSADOR OF INDIA
KUWAIT

February 12, 2020

Message

The Embassy of India is delighted to note that Assom Association, Kuwait, will be celebrating the auspicious Rongali Bihu festival.

On this joyous occasion, I would like to congratulate all the office-bearers and members of the Asom Association, and convey our Best Wishes to them and their families for a Happy Rongali Bihu. May the Rongali Bihu bring with it hope, joy, peace and prosperity.

(K. Jeeva Sagar)

Members of Executive Committee, Asom Association, Kuwait, 2019-20

Bikash J. Gogoi
President

Amitabh Talukdar
Vice President

Pabitra Saikia
General Secretary

Jagadish Sharma
Joint Secretary

Saraswat Swain
Treasurer

Anup Bora
Member

Aruna Dutta
Member

Abhijit Sharma
Member

Rajib Rajkhowa
Member

Anindita M. Saikia
Member

Bimal Barman
Member

Riju Konwar
Member

From the President Desk

I am honored to be back in the helm of our Extended Assamese Family in Kuwait, AAK, as the President, and I thank one and all for giving me this opportunity. This is like being the head of the family which we began in 2009. This journey has really been a pleasure to trace back, and being one of the founder members I feel really proud to see the family grow from strength to strength and today become one of the most vibrant and premier Socio Cultural Organization in Kuwait. This was our dream and it has come true. Credit goes to the continuous support, enthusiasm, and dedication of all the members of the Association who have worked wholeheartedly for this betterment and achievement.

I express my sincere thanks and gratitude to each of the Executive Committee Members, and especially the members of our Sub Committees for making this 2019 – 2020 tenure such a success. It has always been our endeavor to get the association members together to celebrate our culture and heritage and guide and educate our children towards this goal. Being away from our homeland the aim is to also inculcate the family values and bonding and through these celebrations recreate the atmosphere and feelings which our younger generation who have grown up in Kuwait are missing. The bonding of our children have proudly moved on to another level and interestingly there is a group formed internationally called “Kuwaitamese Kids “ with their moto “ Assamese Kids who are Kuwaiti at Heart “ and some of their members we have seen grow up, under our guidance, here in Kuwait.

Our tenure began with the Sarodiya Utsav which was a grand success and the children staged a fantastic performance to entertain the members. The annual event that we always eagerly look forward to, Magh Bihu celebrations at the Farmhouse in Wafra, was an Assamese Tradition relocated internationally and was thoroughly enjoyed by all the members. Our own benevolent and charity wing, AASHA (Asom Association Kuwait for Salve for Humanitarian Aid) has done a commendable service this year by contributing to the Chief Ministers Flood relief fund earlier on and recently to the Assam Arogya Nidhi fund to help confront the onslaught of Corona Virus in Assam. This initiatives has given us the satisfaction of being thousands of miles away and yet giving back our humble contributions for the betterment of our homeland.

The COVID 19 Pandemic which began in China in December 2019 have not spared anyone and the whole world today is suffering enormously both in the form of human lives and huge economical losses. Under the present circumstances as humanity grieves there is no reason to celebrate. We have sacrificed and cancelled our Mega Event the Rongali Bihu Celebrations for this year.

I along with my family wish you all a Very Happy, Prosperous and a Safe Assamese New Year.

Joi Ai Asom

Bikash Jyoti Gogoi
President.
Asom Association Kuwait.

General Secretary's Report

Greetings to all,

At the outset in this Rongali Bihu, on behalf of EC, I take this opportunity to wish all the members a very happy & prosperous Assamese New Year. It has been a great privilege to serve our esteemed organization Asom Association Kuwait (AAK) as a General Secretary for the period of 2019-20. Treading the path of our predecessors, we have tried to live up to the expectations of all sections of our members by offering a mixed bag of activities stretching throughout the year. It has been a great opportunity to fulfill the expectations of our members with active support and guidance of a team of dedicated Executive Committee members led by our ever-enthusiastic President. From showcasing our cultural diversity and literary flair of our members to organizing different events, we at AAK kept no stone unturned in achieving the best.

Summary of the activities that we organized during this 2019-20 tenure are given below:

Autumn Festival: The Autumn Festival / Xarodiya Utsav was celebrated on 1st November 2019 with a diverse & colourful cultural program at the Tamarind Party Hall, Abu Halifa. The programme was focused on children's participation in songs, dances, instrumentals, recitations and creative corner where they could display their master pieces of Art and Craft for everyone to appreciate their creativity and stupendous performance. The stellar performance by the anchor was as much appreciated as the brief rounds of trivia quiz that many of us could crack right and receive spot prizes. It was a successful and memorable event organized under the guidance and coordination of Cultural Committee. There was also a short initiating session for our newly inducted members while the evening culminated with an exciting round of raffle draws, and a sumptuous dinner.

Magh Bihu: The most awaited Assamese Harvest festival, Magh Bihu was celebrated on 16th & 17th January 2020 at a sprawling farm house, dotted with greens in Wafra area, South Kuwait. On 16th AAK organized an overnight camping activity. The cold January night was rendered memorable with special barbeque followed by spontaneous sessions of music, dance, Adda around the bonfire and with a delicious "URUKA BHUJ" (dinner) cooked by our own skilled culinary talents. On 17th, activities started with lighting of Meji followed by huge variety of traditional Assamese "Jalpaan" which included Ladu, Pitha, Sira, Holung etc. The day-long program of Fun-n-Games which was enjoyed by members and children alike included some traditional games also. The celebration ended with a tongue teasing Assamese traditional cuisine "Bhoj-Bhaat" which was relished by everyone, and arranged by our Food Committee.

Children's Art Competition: An art competition for children was organized by Jetuka Souvenir Editorial Committee, on 24th January 2020 (Friday) at Fahaheel Park. The park with its close-to-nature ambience and view of Fahaheel beach was ideal for a creative day out. No wonder a large participation in the competition was recorded.

Charitable Initiative (AASHA): Continuing with the legacy of the past years, this year too "AASHA" (Asom Association Salve for Humanitarian Aid) took up an important initiative of "Aid to fight against the global pandemic 'Corona' " which turned out to be a big success. Assamese community in Kuwait contributed a token amount of Rs.3,00,000/- (Rupees three lakhs & one only) towards "Assam Arogya Nidhi" on 2nd April 2020. We understand that this is like a small drop in the ocean, but certainly it will motivate and appeal all our Assamese brethren living around the globe to come out with a helping hand to the praise worthy efforts in facing this unprecedented crisis.

With the COVID-19 pandemic situation currently prevailing all over the world, this year our most awaited Bohag Bihu could not be organized like previous year, though we had made all arrangements like booking of event hall, Guest Artist and formation of Bihu committee. Thanks to all for your efforts. However, considering the situation we decided to postpone the celebration until the situation becomes normal in Kuwait. This is time to stay united as a community and keep ourselves safe in our homes to restrict the further spread of the virus.

In conclusion, I would like to express my sincere gratitude to all the members and patrons who have enthusiastically helped, supported and guided us in all aspects and made all our programmes a stupendous success.

Once again thanking all of you.

জয় আই অসম ! Long Live AAK!

Pabitra Saikia
General Secretary
Asom Association Kuwait

Food Committee - 2019

Rupam Das

Basab Sharma

Pinku Sarkar

Leena Gogoi

Bonti Gohain

Priyanka Konwar

Cultural Committee

Mitali Goswami

Parimita Bora

Bharati Sharma

Kasturi Bora

Mriganga Das

* Not in Picture
Himanshu Bhattacharya

Editorial

Though the story of human migration is very old, dating back to thousands of years, it is interesting to note that one of the greatest migrations in human history happened in between AD 200 and 500, when a climate change causing severe cold in the central Asian steppes forced people to move out to the warmer western region, where crops could be raised much easily. From then migration has become a way of life for man seeking “greener pastures” either for sustenance or for betterment of life. In the modern world as connectivity improved, people move from one place to another seeking better opportunities, so much so that new words “migrant and immigrant” were coined in the 18th century classifying this movement within a country or between two different countries. In its effect these migrants or immigrants brought a whole new set of knowledge, skills and culture which added value to the receiving societies, thus causing nations to develop and grow.

Situated on the eastern fringes of India, Assam over time witnessed migrations from across the borders and within to evolve as a diverse culture that blends perfectly within its distinctive topography. Assam is one of the richest biodiversity hotspots in the world comprising of mountains, valleys, tea plantations, tropical rainforests, deciduous forests, the Barak and Brahmaputra river systems comprising over a hundred tributaries and distributaries, river islands — notably Majuli the world’s largest that is also a seat of *Vaishnavite* learning, numerous wetlands, wildlife reserves - Kaziranga, Manas, Pobitora, Nameri, Dibru-Saikhowa — all unique in their own ways, and that are home to numerous species of flora and fauna - especially the famed one-horned rhino. Assam’s silk and tea are unique and widely acknowledged across the world. Assam is also the third largest crude oil producing state in the country and is supplemented with refineries —its refinery in Digboi, being Asia’s oldest, petrochemical and fertilizer plants. A strong culture and rich resource base have created a population of skilled knowledgeable people, which are as good as any other in the world, eager to make a mark outside the region for better opportunities,

thus richly contributing towards growth and development.

Attracted by the commonalities of a thriving oil industry that is supported by other allied businesses, Kuwait has become the abode to many Assamese. To create a home away from home we have bonded together to live this culture by embracing Assamese art, literature, music and dance so that we remain attached with it. The spring festival *Rongali Bihu* is celebrated in the month of *Bohag* (April), which in the poetic expression of the bard Dr. Bhupen Hazarika, “*is the life of Assamese people*”. The connotation of *Bohag* — the month or the season — in Assamese context is thus very wide-ranging. As Assamese immigrants, each year we celebrate it with abundant fanfare, inviting renowned Assamese artists and creating a sense of Assam in Kuwait.

অতিকৈ চেনেহৰ মুগাৰে মথুৰা তাতোকৈ চেনেহৰ মাকো।
তাতোকৈ চেনেহৰ ব'হাগৰ বিহুতি এই নেপাতি কেনেকৈ থাকোঁ?
সংস্কৃতি এটা জাতিৰ দাপোণ স্বচ্ছ আৰু নিৰ্মল কৰি ৰখাটো
জাতিটোৰ প্ৰতিজন সদস্যৰে পবিত্ৰ কৰ্তব্য।

Assam’s “tryst with destiny” has seen it evolve from being a hinterland to become a part of the Indian heartland. We take pride that Assam has developed high level functional infrastructure projects like the 9.15 kilometer *Dhola— Sadiya* Bridge, also known as *Bhupen Hazarika Set-u*, the longest river bridge in India, highways and roads. Its immensely talented minds have contributed towards nation building in as diverse areas as space research and sericulture, whilst enriching our creative thinking and thus our lives. This is equally true about its diaspora scattered across the world, which have enriched the receiving societies that are now their second homes.

Mahatma Gandhi once said, “*A nation’s culture resides in the hearts and soul of its people*”. This 13th edition of *Jetuka* — that cheers the colours of life — is an expression of Assamese culture that is embedded within each one of us. We hope it will meet our expectations of fulfilling its purpose.

Editorial Team

Dwaipayan Bora - Kakoli Nath - Ranita Dutta
Sandhani Sharma - Alok Das - Barada Talukdar

Rintumoni Dutta

Dwaipayan Bora
Quiz Master

Sandhan 2019

Winners are
1st Leena Gogoi
2nd Amitabh Talukder & Mousumi Talukder
3rd Aruna Dutta

Farewell 2020

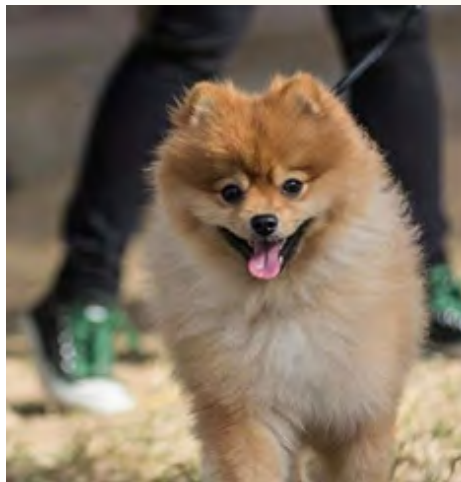
Benji...My Companion

ANOUSHKA DAS

“Ding Dong” the bell of our home rang as usual one fine evening on the 1st of April 2017. I was playing inside with some of my friends and my parents and brother had gone out for shopping. I opened

the door and to my utter surprise, saw by dad holding a cute little puppy in his arms. Tears rolled down my eyes in sheer joy and ecstasy. It was not an April fool joke but a reality, which made me cry in joy.

It was my long cherished dream to have a cute little dog as my pet and I have been always insisting my dad to get one for me. However, as we are living in an apartment in Kuwait with no open space unlike our home in Assam, my parents were apprehensive

in fulfilling my wish. Ultimately, they valued my wish more than anything else and gifted me my most prized possession.

The next day all of us were busy in choosing a name for the new member of our family. “Benji” yes that’s the name we decided and instantly Benji became a star in Facebook and Instagram.

Benji was four months old when we brought him. He was imported from Thailand. He is a Pomeranian with very sharp features. He has a light brown coat of fur with shades of silky golden. His tail pops up from his behind like a bottlebrush. He has very innocent looking eyes but actually, he is a mischievous little creature.

Over the years, Benji has become an integral part of our family and my closest companion. As both my parents are working, every day after coming back from school, I had to spend a couple of hours alone at home till by parents arrive from office. But Benji has filled in this gap and never let me feel lonely now.

If our doorbell rings, he will bark as if he will tear apart whoever is outside. But as the door opens he will jump in joy and immediately become friendly with the guest as if he knows him/her for a long time. Actually, he does not even

know how to bite somebody. (Psst.... not to share with everybody. It keeps me safe when I am alone in my house). If any small children comes to our home, Benji will jump and greet them as if he is trying to embrace his long lost friend. He is the most child friendly dog I have ever seen in my life.

Benji understands commands in both English and Assamese. His two most favourite Assamese words are “বেনজী, ফুৰিব যাবি and বেনজী, খাবি”.

He stays all alone in his cage for the whole day sleeping to his heart’s content. As soon as I arrive from school, he will run towards me, jump on me and follow me around as if he wants to say “Oh! I missed you so much”

Unlike other dogs, Benji does not like dog food. He loves home cooked food but without salt and oil. Boiled chicken legs is his favourite. He also likes chapatti and boiled egg yolk. His breakfast consist of two spoons of cerelac in a bowl of milk. Peanut butter is also one of his favourite. In the afternoon, he would have some cashew, almond and walnut.

Benji takes bath once in a week. But he hates to put on cologne after his bath. Whenever I take out the cologne spray, he would run away and hide somewhere. Once in a while we take him to “Petzone” for a full grooming.

I can go on and on about Benji. His mischievous behaviour, his ways of communicating with me, his ways of showing his obedience and affection towards me etc. etc. He is the perfect companion and never lets me feel bored and lonely. I love my Benji.

A Beautiful Winter Day in Kuwait

DUBARI DAS

Having spent my entire life in Guwahati and then in Gurgaon, I had never given much thought to winters. But our move to Kuwait has made me appreciate and to savor this beautiful season in many, many ways.

Kuwait is perhaps one of the few countries in the Middle East, to have a proper winter. With a huge temperature difference between winter and summer, Kuwait's winter is definitely colder than in other Persian Gulf countries, such as Bahrain, Qatar or United Arab Emirates.

I (and I am sure, most of us) find winters in Kuwait mesmerizing. It's delightful to be outdoors, making the most of these mellowed days after months of being cooped up inside, hiding from the blazing sun. Almost as if Mother Nature has let the doors open and ushered all the people out to enjoy this wondrous season.

Lots of plans for outings .... Barbeques, Beaches, Kuwait Zoo, Ahmadi Park, Green Island, Wafra farms and so on and so forth.

This year, some of our friends suggested a new place, Albohayra Farm, more popularly known as Blue Lake Farm. Located in Al-Abdali, 150 kilometers away, it is almost a 2-hour drive from Abu Halifa / Mahboula areas. As the crow flies, the farm is located a mere 5 km away from Iraq border. By road, the Iraq Safwan Border crossing is at a distance of 20 kms.

So now that the plan had been put in motion, we started our journey by 10:30 AM on a Friday morning in early December. Our cars were loaded with food and drinks galore and our kids infused with excitement. The overcast sky with the deadly combination of the desert wind and slight drizzling, could not dampen our excitement of being outdoors and experiencing a new location.

Halfway enroute, we took a break, just for the heck of it, for a cup of tea by the highway. The kids went berserk thinking it to be the final destination. Made me realize that kids don't need any bells and whistles.... just their friends to have a good time!!! True for us too!!!

As we started nearing our destination, the view outside, started transforming from arid brown sand and became

greener and greener with many farms dotted all along the route. I guess, most of the local produce that we see in supermarkets, are procured from here as well as Wafra.

So driving at a fairly leisurely pace, guided by Google Maps and with almost no traffic, we now arrived at our destination by 12:30 PM. From what I could gather, Blue Lake Farm remains closed from around April and had been recently opened to the public since end of November. We drove inside the farm gates and found ourselves in the huge freshly asphalted parking lot. The volume of visitors could be estimated from the crowded parking.

A little digression here!

Abdulrahman Al-Awadhi, the owner of the Blue Lake Farm, is amongst the pioneers of agritourism in Kuwait or maybe even in the Middle east. Mr. Al-Awadhi had been already running the farm and selling the produce in the local market. Fed up with the price fluctuations and the Kuwaiti market competition, he came up with the innovative idea of selling their harvest inside the farm. His novel concept was that people can come and spend their day learning about agriculture, hand-picking fruits and vegetables and also buying the fresh products as well. The Blue Lake Farm officially opened to the public in 2011.

Mr. al-Awadhi is passionate about farming. In one of the videos uploaded in Blue Lake Farm's Instagram page, he says that the seed of owning a farm was planted in the year 1990 when he had been to the very same farm as a visitor with the then-owner. He was mesmerized with the beauty of the farm and the methodical workers going about their work in the early light of dawn. His son Ali al-Awadhi has followed in his father's footsteps and assists him in the functioning of the farm. He also acts as the executive manager of Nabta, which makes and markets ready-to-use tea cups filled with different blends of herbs and tea leaves. Mr. al-Awadhi senior is still a very hand-on farmer and holds regular interactive sessions with the visitors on farming and harvesting.

So now coming back to our farm visit!!!

As we stepped inside the farm, it gave us the feel of an oasis, literally, in the midst of a desert.

Lines of cabbages to the left and pumpkins on the right, greeted us at the entrance, followed by mustard plants and sunflowers and more and more greens. Live animals and birds like goats, llamas, emus, turkeys are also kept in enclosures and kids enjoyed feeding them with leaves and branches.

As we started exploring the farm, we soon realized that outside food was not allowed to be carried in. Having carried along so much delicious home-prepared food and not willing to let it go to waste, we decided to make the most of the situation....i.e. have our lunch in the parking lot itself. Definitely a first for all of us!

Hunger pangs satisfied, we now started exploring the farm in earnest.

The farm is huge but well-maintained and sees heavy footfall, especially in the weekends. A café along with a nursery of plants (aloe vera, snake plant, cactus, bougainvillea and many more) welcomes you barely 100 meters from the entrance, at the right. There is ample open and shaded seating area throughout this area. Next comes the plant greenhouses nurturing all types of greens. The décor so far is natural and rustic all along. I loved the fact that they had kept neat piles

of wood logs along the pathways. Moving further along, there is a huge open passage, decorated

with hundreds and hundreds of colorful umbrellas, hung upside down. On the left of the alley, there is a cafeteria decorated with vines of grapes, followed by a Corn stand and a Fresh Produce Store with all products sourced locally including jam, pickles, herbal tea, honey etc. Then there are greenhouses of countless flowering plants

on both sides. At the time of our visit, only lilies were blossoming but I would expect all flowers to be in full bloom by now. At the end of this passage, there is a small counter selling freshly cut flowers. The sight is an actual riot of colors. The blooming flowers with the colorful umbrellas overhead, are a soothing sight to behold, especially in Kuwait. Believe it or not, even sugarcane plantations can be

seen swaying in the winter breeze.

An added advantage is the numerous diners (Applebees, Pizza Hut, Burger King, Kababji etc.) to take care of those hunger pangs and save you the trouble of carrying your food. There is a huge play area for kids to keep them occupied.

Now the reasoning behind the name “Blue Lake”. There is, in fact, an artificial water body (under maintenance during our visit). I happened to see some Instagram videos from last year with swans in the lake. So I guess the owners keep on revamping the farm.

Rustic picnic tables and benches with some hut type enclosures, dotted along the “Blue Lake” add to the “farm”y exposure. Even the restrooms have drums as wash basins, keeping up with the country feel.

We eventually ran out of time. But there is lots more stuff to do within the farm like horse and pony rides, shining new buggies, bicycles, harvesting strawberries, pumpkins etc.

We bade adieu to the Blue Farm for the time being. Being so near to the Iraq Safwan Border crossing, we took a quick detour to be at the border for 10 minutes and thereafter started our journey back home. Meethi was now fast asleep, worn out from the day’s excitement. With slow music playing in the background, the two-hour drive back home was nothing short of magical, with thousands of lights from desert camps all along the way.

With another beautiful image to add in the collage of our memories, it certainly was a beautiful end to a beautiful winter day!

My Little Green World

PARIMITA B. BORA

In my homeland Assam, every house has a garden; be in terrace or in the frontyard or in backyard. For me, someone who finds peace and satisfaction in gardening, who is blessed to have both mom and mother in law, gardening enthusiast, having huge gardens; it was a

challenge to keep my interest and passion alive in this desert country Kuwait. But when there is a will there is a way. I started gardening in containers and slowly with success each time, I started including as many vegetables I could. Slowly I shifted from containers to the small area near the swimming pool of my building. My family back home and my friends here in Kuwait were surprised to see the end result. Even in such hot extreme climatic condition, gardening is possible in this desert country. The climate in Kuwait is so extreme that for some people can’t imagine staying in the balcony for some time, forget about growing plants in balconies and maintaining them. There were people who tried to dissuade me but my passion and interest is strong enough not to listen to those advices. For me, my trees are like my children. Just as when we don’t guide our kids properly they might go in wrong direction in life, same way gardening without proper care of plants will be failure even if you try in the best positive environment. The best part is that I never use any chemical or pesticides. Its organic practices that make my greens superior to those at the supermarket. The joy of picking something and eating it right away without worrying about insecticides or preservative sprays is unbelievable. A big part of organic gardening is

using compost, and making your own is the best thing to do. The homemade compost recycles garden and kitchen scraps into beautiful dark fertilizer, keeps plants happy all season long. Every day, from fruits to vegetable peels, rice water to discarded tea leaves from my kitchen I use them as fertilizers for my plants. I put them directly near my veggies and water them every alternate day.

Also it was a challenge as a MOM for me to teach my two kids the basic of gardening...to teach them and make them understand how our every day veggies and plants grow. Learning is best when we practically do it. Both my kids help me in watering, cleaning the weeds, putting the waste fruits and vegetable peels into my garden. The happiness and satisfaction you get to see in their eyes when they cut the vegetable to bring home is very rewarding. It is infinitely uplifting to pick the produce of Mother Nature from one’s own garden. Now as a working mom, I need to squeeze time for my garden, but with the help of my two tiny helpers I take care of the various plants in my small garden as my schedule allows for a few minutes every day.

Potatoes, tomatoes, cauliflower, onions, capsicum, bitter gourd, lady’s finger, brinjal, chilies, coriander, basil, pudina ,strawberry.....all I have grown in my garden successfully. Hope to include more veggies and fruits in the future. Even in a desert country, it’s possible to have green beautiful garden. Good soil is so easy to find and make, so we really have no excuse to why we think it’s impossible to grow fresh food. It’s a very gratifying experience, I am hooked and I find myself extremely passionate about gardening in Kuwait. What makes me happier is that I can see my two kids changing into gardening enthusiasts.

My Unanticipated Milestone

ARHANT SAIKIA

Everyone has ambitions. Ranging from the common ones to the most astonishing ones.

My milestone was a very strange one. It was running. No, not the one where you sprint for a 100 or 200 metres, it is the one where you run (jog in the case of me) a long distance like a 21 km or 42 km. Yes, I know. It sounds impossible, but it isn't, hear it from me. It's all about the mindset if I may say so, you could go into the race thinking that you will totally flunk the race, or you could keep a positive mindset and think that you will definitely ace the race (yes, that rhymed). In case of the latter, you will definitely, hundred percent guaranteed, finish the race. But in the other case, I am not that sure. But don't get me wrong, keeping a positive mindset but no practice at all won't help you, you need some practice after all, a few running sessions a week should be enough to pull you through. My unanticipated milestone started off in June. Before that I loathed running. But in that month, I started running with my dad. We started off with short runs like a 1k or 2k. Gradually we increased the distance, and in no time I could finish 5k in under 40 minutes! We kept on running, and by the end of June I could run a whole 10k!

Those were the moments from when I loved running. I enjoyed it. I decided that I would do the 21k and run the whole thing. But I only decided to do so because of my parents. They were also attempting a run they had never done before. So after the very finish of the registration, I made the choice to not sit the whole day doing nothing but instead go jogging at least thrice a week. But, everything didn't work out as planned. Exams rolled in. And, it became a higher priority than my running. Three weeks of no running caused my endurance level to drop drastically. I didn't start running until the first week of November and the run was on 16th of November! But I didn't give up, we went for speed runs, trying to complete 5k under a certain time and so on. After running I actually forgot all about the 'massive' event. The day before the run I even went to the mall with all my friends. It not until the dawn of 16th November did the nerves catch me off guard. I woke up murmuring about how I was going to complete the half marathon. I almost stumbled and fell in the bathroom. I freshener up, got dressed (fumbling with my jacket zipper) and was ready to head out. In the car I listened to music to calm my nerves down a bit. It always relaxes me. After about an hour of driving, we reached there. After eating two bananas each we headed out to the starting line for warm-up. Thinking I would get too tired if I did the warm-up, I didn't stretch properly, which I would later realize was a big mistake. After that, we got ready to start the race (I wasn't). After what seemed about countless hours the organizers announced that there was only five minutes left until the start. Five minutes over and we started the countdown.

10..9..8..7..6..5..4..3..2..1..GO! Everyone ran too fast but I kept my cool, I knew that if I wanted to complete this race, I had to keep a slow but steady pace, after about 6 kilometres my legs started to mildly ache. I ignored it but at the back of the mind I knew it was because I didn't warm-up. I kept on running at a steady pace, being in the same rhythm as the song I was listening to. I started to feel confident. Running at a good pace was the most important for me, not the timing I finished at. 7km passed, then 8km, and in no time I had completed 10k. I was happy. I kept on going and completed 14km easily. I saw the people who were doing 10 km and 5 km take the left to reach the finish line but I had to go straight. After about what seemed like half a kilometre I saw a huge Kuwait airways turn, I was astonished at the fact that I had completed 3.5 km in such minimal time. Congratulating myself I almost went for the turn but the problem was I didn't see anyone else turning, I only realized then that it was kept there to give the runners motivation who were on their 2nd half of the lap. Disheartened I kept going straight. Everything went about well until I reached the 16th kilometre. It was then

that an excruciating cramp hit my left calf. I was in unbearable pain. I slowed down but kept jogging. After running a little bit more the pain became too much. I decided not to stop and try one last remedy. I started doing high-knees. It was definitely painful, but it was also effective. After a while my cramp lessened up and I picked up the pace. I reached the turning point and gave a huge sigh of relief. 'Only a little more' I thought to myself and then I could receive my medal of completion and most importantly, relax my legs. Looking up to that I started to believe. I started to believe that I could complete the race. And you know what, I did. Crossing the finishing line I felt an unbelievable sense of pride. Pride in the sense that I had completed something that I had never thought I could. And you know what I did after collecting the medal? I finally got to relax my legs. There was nothing more satisfying than resting your legs after a good long run. That is the story of how a boy who had never completed more than 10 km before, finished it. Who knows, maybe one day he might complete the full marathon too.

Being in the moment.....

RANITA DUTTA

The secret of health for both mind and body is not to mourn for the past, nor to worry about the future but to live the present moment wisely and earnestly.

- Siddhartha Gautama

Today's world is full of distractions. With so many devices around us, it is very difficult to keep ourselves away from distractions. Everything demands our attention. Today, devices, email and social media all vie for attention at any given moment. We work in an autopilot mode when we don't deliberately manage our attention, getting hooked in by whatever is immediate and convenient, like our smartphones, email notifications on our computer, or the TV screens. When our attention is divided, our brain processes the world around us differently than when we simply focus on what's meaningful and productive. Detaching from the devices can benefit mental well-being, but doing a digital detox does not have to involve a complete separation from phone and other tech connections. The process is often more about setting boundaries and making sure that devices are used in a way that benefit, rather than harm, emotional and physical health.

Some ideas that may be considered trying: a) Digital fast: try giving up all digital devices for a short period of time, such as a day or up to a week. b) Recurrent digital abstinence: pick one day of the week to go device-free c) Specific detox: If one app, site, game, or digital tool is taking up too much of time, focus on restricting the use of that problematic item d) Social media detox: focus on restricting or even completely eliminating your social media use for a specific period of time.

Another reason for mind distraction is we spend much time thinking about what was and what could have been. We spend time projecting into the future and wondering about what may happen. When we are not being present we become a victim of time. Our mind is pulled into the past or the future or both. Mind is very fickle, restless. Mind keeps changing. Movements of mind are very swift, hop from topic to topic without any pattern, without any logic or reason. It's a reservoir of all our experiences, thoughts, emotions and desires. Sometimes while doing one thing suddenly we remember our childhood friend, for no reason. It just comes to mind. Psychologists say we have 60,000 to 80,000

thoughts per day. Every second mind goes on thinking and thinking and it never stops. Even when the mind is calm, some bubbles of thoughts arise one after another. Surprisingly when we are sleeping the mind can be active in our dreams. Only during deep sleep mind rests for a while. All other times it keeps functioning, it goes on and on...

But when our lives become dictated by thoughts and emotions attached to past events, potential future outcomes and continuous alerts of the devices; standing peacefully rooted in the present becomes increasingly rare. Given the fast pace and hectic schedules, most of us keep a base level of anxiety, stress and unhappiness. But this tendency to get trapped into the past and future can leave one perpetually worn out and feeling out of touch with oneself.

Mindfulness means maintaining a moment-by-moment awareness of our thoughts, emotions, bodily sensations, and surrounding environment with openness and curiosity. We are not distracted by ruminations on the past or worries about the future. All our attention is focused in the present moment.

Being present minded is the key to staying healthy and happy. It's essential to spend some time thinking about the past and future, otherwise we wouldn't be where we are today. But focusing too intently on the past or the future is not a healthy sign. One of the key factors in living a healthy life is to balance our thoughts of the past, present and future. To get this healthy balance we should try to keep our mind to think about the past and future in small doses and stay in the present moment for the vast majority of our time. It has a variety of impacts, which include reduction in stress, and improvements in job satisfaction, emotional regulation, and focus.

Yoga is also an excellent way to get connected to the present and stay in the moment. Yoga's gentle flow from one position to the next is a perfect opportunity to cultivate the ability to stay in the present. The purpose of the yoga system is to control the mind. The mind should be trained so that it doesn't get distracted by unnecessary external factors. As per research: the state of our attention determines the state of our lives.

Another way is to focus our attention on our breath, when we focus our attention to our breath we have no choice but to be in the present. One of the best tools to keep oneself in the present moment is of course, meditation. Nowadays, there are literally hundreds of phone apps such as Calm and Headspace that can help to do guided meditations and mindfulness exercises.

In Bhagavad Gita (6.05), Krishna explains- "Elevate yourself through the power of your mind, and not degrade yourself, for the mind can be the friend and also the enemy of the self". A controlled mind can accomplish many beneficial endeavors, whereas an uncontrolled mind can degrade the consciousness with most ignoble thoughts. For him who has conquered the mind, the mind is the best of the friends; but for one who has failed to do so, his mind will remain the greatest enemy.

Meet Nepal's Living Goddess

RIDDHIMA BORA

I had heard and read a lot about the living Goddess of Nepal. So during our recent visit to Nepal, in my “must- do list” meeting the Living Goddess was my priority. It was a dream come true to be able to meet both the Living Goddess of Kathmandu and Patan.

Our first visit was to Kathmandu Darbar Square which houses the old palaces, temples, idols, open courts, water fountains, museums and the Kumari Ghar. I was excited and prayed that I would have a glimpse of the Kumari. When we visited the Kumari Ghar, lot of people had already gathered and all looking towards the large window. We had an intuition that maybe Kumari will appear and just then a person appears and announce that Kumari will appear but gave a stern warning that nobody is allowed to click pictures. As the clock stuck 5 in the evening, she appears, looks at the crowd, gives her blessings and disappears after 3 minutes. The emotions I experienced couldn't be rightly expressed in words. We felt blessed and fortunate.

I was awestruck at her sight but the desire to meet her personally was not yet fulfilled. When we visited Patan I expressed my desire to meet Kumari Goddess to my parents. There are many Kumari Goddesses in Nepal, indigenous to several locations and communities. Patan, Bhaktapur, Kathmandu, Bungamati and other Newar communities have their own Kumaris. The Kumari of Kathmandu is considered as the Royal Kumari, the supreme of all. Next to her is the Kumari of Patan, the second most important Living Goddess. After exploring the beautiful Patan Square we walked towards Kumari Ghar, asking the direction to the locals. There is a bell at the entrance of the private house and as soon as we rang a woman came and informed us that a tutor has come to teach Kumari and we have to wait for some time. We waited for around 1 hour, exploring the campus, my brother and father playing badminton with the Kumari's friends. By this time, lot of foreign tourist arrived with local tour guides. We entered the building, keeping our shoes outside and took a narrow staircase to the first floor of a room. We waited for some time, and the lady who opened the door when we rang the bell, carried the Kumari, put her in her ornate throne. We waited with flowers and donations, and touched her feet for blessings. We begin inching toward her to receive her blessing and she applied a bright red dot to each visitor's forehead.

At last my dream came true. Infact for the third time, I got a chance to have a glance at the Kumari. Once as we were returning to our hotel after exploring Kathmandu city, as we came near the Kumari Ghar(which was walking

distance from our hotel) we saw a huge crowd. After few minutes Kumari was carried by an elderly person and put in her golden chariot which was pulled by devotees and caretakers. We too followed the crowd as she was taken to a nearby temple for the ceremonial puja.

The Kumari or Kumari Goddess is the only living goddess worshipped by Hindus and Buddhists. The literal meaning of Kumari is Virgin. The Kumaris are young pre-pubescent girls who receive the power of Goddess Kali and Taleju. Kumari Goddess is the living incarnation of Goddess Taleju and symbolizes power. They belong to the Newari community, the original settlers of the Kathmandu Valley. Some basic characteristics searched in children to be a Kumari are they should have thighs like a deer, chest like a lion, neck like a conch shell, body like a banyan tree, a gold complexion, the soft voice of a duck, sound health, no evidence of scars and marks on the body, uncut and blemish body skin and so on—which are the characteristics of an enlightened being. After being selected as a Kumari, life changes entirely. She will leave her palace only for ceremonial purpose, her family will rarely visit and her playmates will be from the caretaker's family. The Kumari always wear red clothes, hair in a topknot and the fire eye painted on her forehead. This continues until after menstruation when the Goddess Taleju vacates her body. Illness and loss of blood due to injury can also mean the Goddess leaves the Kumari's body.

There are several tales regarding the history and origin of Goddess Kumari. According to the legend, Goddess Taleju visited Jaya Prakash Malla's chamber(the last king of the Malla Dynasty) during night time as a beautiful woman. They would play Tripasa (a dice game). The goddess visited the king's chamber every night on the condition that the king refrains speaking about their meetings to anyone. One fateful evening, the king's wife followed him to his chambers and inspected on his secret meetings with the goddess Taleju. The goddess became aware of the king's wife and left furiously. Goddess Taleju told Jaya Prakash in his dream that she would reincarnate as a living goddess in children. In his attempt to make amends with Goddess Taleju, Jaya Prakash Malla searched for children possessed by Taleju's spirit and hence started the Kumari Goddess tradition. Jaya Prakash also built a house for Kumari to stay near the palace and named it “Kumari Ghar.”

I would never forget the three occasions when I got a chance to have a glance and also personally meet the Living Goddess. They are younger than my brother who is 6 years old and it makes me think how they can cope with the pressure of being a Goddess. I am sure life is not easy for them as one day they have to return to the humdrum world of humans after being a Goddess for few years.

Quo Vadis, Companion

DWAIPAYAN BORA

Companionship is friendship between two individuals that creates a feeling of togetherness and provides mutual support and affection to one another. It builds a rapport, a feeling of camaraderie and creates solidarity. Within a family the

child-mother/father companionship develops to become a husband-wife companionship which then again reinvents into another mother/father-child companionship. This cycle continues in a normal human life. Companionship is an essential element of life and if devoid of it, life loses colour as the soft emotional bonding, which gives life newer meanings gets compromised.

Nowadays this cycle of companionship is being tested almost continuously for all the wrong reasons of social development. Preeminently companionship in the late ages of life seems to be under tremendous stress. Weak health, widowhood, memory loss and other assorted reasons contribute towards loss of companionship in late adulthood. Notwithstanding all these, decrease of conversation time caused by involvement within one's own virtual world - be it work, or the social space within Internet is also contributing towards this loss.

I shudder at the thought about what's in store for me during late stage of my life. Having seen my father going through a systemic memory loss in his life's late stage, I can specially relate to the fact that a central member of a family can consequently turn into a peripheral member of the same family, if one ages in the wrong way. This issue has now become a global phenomenon affecting everyone in the society. Thus scientists and technologists are working relentlessly to provide a substantial solution to it. Though I know that whatever we will get with these technological advancements in our late life stage may not be a complete solution, this still gives me hope.

To effectively understand the scheme, it is important to know that biologists through their study of human beings have concluded that we are merely a set of algorithms programmed into us. We have intelligence and consciousness, which drives us to create new things and develop ourselves. Intelligence is that part, which can be built like in the form of computers (that has already been done and its intelligence now exceeds ours). Consciousness is something difficult to build but can be generally correlated to patterns of thinking in the human mind. If we have enough data about ourselves - of life events, of our likes and dislikes, we can create a pattern of our responses - thoughts which can truly match our consciousness. This breakthrough in understanding is nothing but what is called Artificial Intelligence (AI), which along with other developments is slated to usher in the next Industrial Revolution. For me I am not bothered by the thoughts whether this understanding will benefit humanity or not, but I am more focused to look at it through my prism and with a narrow goal - just to age properly with a

companion, who can understand me and be able to bear my geriatric whims and fancies.

Facebook through a study commissioned by it has proved that their algorithm is a better judge of human personalities and dispositions than even people's friends, parents and spouses. It has been observed that if one has clicked 300 Likes on his/her Facebook account, the Facebook algorithm can predict the user's opinions and desires better than their spouse. Voila! This algorithm based AI works very accurately. Similarly extending such capabilities, solutions on old age companionship have been developed by which a machine running an algorithm (or in other words a Robot) fills the gap of loneliness.

Social robots aided by Artificial Intelligence which even display emotions and independent movements are designed to interact with humans. Twenty years ago, Sony's Aibo robot caught world's attention. It was a first-of-its-kind consumer robot that was capable of "growing" from a puppy to an adult dog. Aibo—short for "Artificial Intelligence Robot" and the Japanese word for "companion"—operated autonomously in response to external stimuli and also expressed emotions. Aibo developed a unique personality, including behaviour shaped by interactions with its owner and surroundings. In June 1999 it went up for sale on the Internet, with around five thousand models. The initial lot of this robot sold out in Japan (priced at 250,000 JPY, or approximately INR 1.6 lakh now) in less than twenty minutes. Aibo's success triggered a massive interest in robotics—it being a milestone in creating a connection between humans and social robots. According to a 2017 article on Nippon.com, what made Aibo special was the fact that its ability to learn and evolve made it "more of a pet than a toy". These companion robots now can tell a joke, help one sleep, show how to exercise and remind to take pills on time. Some of them even measures blood pressure, heart rate and administer medicine. They can register one's face and gauge whether you are in a sombre or joyful mood. Later Miro, Miko and host of others are being designed to bring out endearing actions through an entire network of sensors and meters. These include noise-cancellation microphones, high-definition cameras, touch pads, time-of-flight sensor, laser-ranging sensor that helps it build a map of its surroundings and a processor with cloud connectivity. Odometric, or motion sensors, help these little masters calculate if it has been moved. The array of sensors in these robots is increasing day-by-day and these are programmed with millions of lines of coding, which power its intelligence and personality.

The usefulness of emotional intelligence in these machines are so important that without it these little masters would remain inside the realm of intelligent machine only, without interactive abilities and hence would not qualify for human assistance. Rosalind W. Picard, founder and director of the Affective Computing research group at Massachusetts Institute of Technology (MIT) Media Lab, points out how "machines that have the potential to show emotion will also need the intelligence to know when not to show it.

As technology is increasingly applied to situations where it must interact with everyone...it is all the more vital that it does so in a way that is courteous and respectful of people's feelings."

The human world is ageing. According to the United Nations Population Fund's "India Ageing Report-2017" the population of our elderly is expected to grow to over 32 crore (320 million) by 2050. With this the current trend is towards making social robots more lifelike. Experts are wondering if they can replace human beings as companions. Stanford University researchers have developed an electronic glove

with sensors that could give robotic hands the human-like sense of touch and dexterity. Japanese scientists have found a way to make the faces of human-like robots more expressive. Some experts feel that these features definitely help in areas such as social care. Questions however remain over privacy and the demand for social robots.

Where are you going? This may be the question that we ask our future companion - an unknown entity who has the proverbial "magic wand" to take care of us in every possible way in our twilight years. As you evolve little master, I await to welcome you into my life.

Rain Water Harvesting, My Lego Story

DIVYANGA KASHYAP
CLASS: 3 H, FAIPS-DPS

Last summer vacation, I with my family went to Bangalore to visit my uncle. We visited different places like Botanical Garden, Wildlife Sanctuary and Hill Stations in and around Bangalore. I saw many

interesting things when roaming around with my uncle in the streets of Bangalore in auto rickshaw. One of the best thing I saw there was that, many of the houses had solar panel on roof top. My uncle told me that these solar panels were used for water heaters.

One fine weekend, I was feeling very happy as we planned to go to Water Theme Park. But something very strange happened. We found there was no water supply & so we could not get ready to go in the morning. It was very unfortunate and I was very upset. My uncle told me that now a days this happens very often and water is supplied by water tankers to most of the apartments in the city.

Few days gone and then something nice happened, the monsoon arrived in Bangalore. It was so nice to see raining almost every day. I enjoyed rain by sitting in the balcony, but it's really difficult to go outside during the rain. I mostly stay inside home reading books, watching TV and playing with my younger sister. And then "dingdong" the doorbell rang. I opened the door and "hooray", there was a surprise gift for me from my father. It's a LEGO City set.

I wonder there is so much rain in Bangalore but still sometimes no water supply. I discuss my thought with my uncle to use rain water for his house. Then my uncle told me about very interesting subject called Rain water harvesting. Immediately I searched internet and googled to know more about it. One day I asked my mom to take me to rooftop to see if there was any rain water collector for the apartment. But to my surprise I do not see anything to save rain water there. Then an idea came into my mind to make a model of Rain water harvesting model with the Lego blocks my father gifted me as a surprise. I spend many days working on the model and taking suggestions from my family and friend. And at last one day it was done. My Rain water harvesting model with Lego blocks was ready.

I was eagerly waiting for an opportunity to show my model to everyone in the apartment society. One fine day my uncle told that there would be an informal gathering in the common area that evening. Yes! that would be the best opportunity for me. I presented my model to everyone and explain how we can use the rainwater for that apartment. I felt so happy that everybody was impressed with the model and the idea.

After few days, I flew back to Kuwait and on my journey, the valuable memories and learnings that I gathered during my stay in Bangalore keep flashing in my mind.

Sah! – The Indigenous Assam Tea

SANDHANI SARMAH

“Thank God for tea! What would the world do without tea! How did it exist? I am glad I was not born before tea. -Anonymous

For many years, my favourite pastime in India during the rainy season was to curl up by the window, sip a warm cup of tea and listen to the raindrops whistling through the roof and the trees, until we landed in Kuwait. All this while, the aroma of the freshly brewed tea would be my constant companion and as an ardent tea lover, even today it calms my mood and lightens up my soul like no other.

And why not, being born as an Assamese, you wake up to a household of tea consumers. Day begins with sips of early morning lal sah /black tea, followed by a cup of gakhir sah/ milk tea and then another mandatory cup of tea in the evening before starting the mundane household chores. As I speak of drinking tea, I feel proud of the fact that the Brahmaputra valley region of Assam has been one of the premium tea producers around the world for centuries. Today, it is the largest producer of tea in India and accounts for 52 percent of India's tea. In 2018, Assam's production touched upto 692 million kgs.

But, history of the robust and malty Assam tea dates back to the ages when China discovered tea and the English owned it formally and started to sow the seeds in India, notably Darjeeling and Assam. Assamica, the native variety of the tea producing *Camellia sinensis* plant of China was identified, and in 1837, the first British-led commercial tea plantation in India was established in Chabua in Upper Assam.

Assam is popular in the western countries for its black tea variety as breakfast tea, although small quantities of green and white tea is also cultivated in some parts of the region. There are 1000s of tea gardens in and around the state. Mani Ram Dewan, who was a revolutionary leader during the colonial British rule in Assam, turned to be the first commercial tea planter in India by setting up the Cinnamora tea garden in Jorhat back in the year 1850. The Manohari Tea estate, situated at the Indo-Burma border in Assam, produces very high quality Gold Tea, and in a recent auction held in 2019 in Guwahati Tea Auction center, 1 kilogram of their Gold tea was sold at a price of rupees 50,000. At present however, the largest tea garden of Assam is Monabari Tea Estate situated in Biswanath Chari district and owned by Mcleod Russell India Ltd.

There are several other interesting facts surrounding the history and popularity of Assam tea. A true admirer of tea may well identify the nuances by drinking a fine cup of tea during anytime of the day. Not only that, black tea is utilized with a number of health benefits as well. It reduces cholesterol and promotes a healthy heart, contains a number of antioxidants which prevents ageing and promotes healthy skin. Besides, it also helps in functioning of a healthy immune system that can fight harmful bacteria from the body.

Another health benefit related to tea is drinking Chai, or milk tea, made from the decoction of a strong black tea that's simmered with sweetened/unsweetened milk. Several medicinal spices and herbs are added to chai, namely cardamom, cinnamon, clove, saffron, ginger, lemongrass, mint and fennel seeds. Each of these are laden with valuable health benefits, especially during the cold and rainy seasons.

Traditionally, tea is served in Assam in a kahor bati/banbati alongside few slices of jaggery, laddoo or pitha. Alternately, it can also be served in porcelain cup and saucer, glass vessels, clay cups or paper cups which can endure the heat from a steaming hot kettle of tea. As I was going through some articles on tea across the globe, I read a very interesting topic where it mentions about tea cultures from different parts of the world.

In Japan, the tea culture is known as Way of Tea, and is carried out to create a relaxed environment of communication between guests and the host. The ceremony is popularly known as Chanoyu, Sado or Ocha.

The oldest tea culture in history is from China, where during Chinese traditional weddings, tea ceremonies are organized to welcome the guests. Most often, Oolong tea is served among the callers to examine and admire its appearance, aroma and quality.

In Great Britain, tea culture is the most prominent feature of the British society. While High tea belongs to the high class of the society and include foods like scones, cupcakes, salmon, ham and roast beef to their afternoon tea sessions, the working class refers it to Meat tea and is usually a platter of fresh and simple homemade food that included cold meat, pies, tarts, salads and sandwiches.

Russians, on the other hand, love black tea served with honey or sugar. Hot water is poured from a pot called Samovar into the tea concentrate called Zavarka. Their day starts and ends with numerous such cups of tea spread accompanied by cakes, sandwiches, cookies and jams.

Tea has been considered as one of the healthiest beverages around the world. It was declared as the 'State Drink' of Assam in 2012. Tea is indigenous to Assam and Assam tea industry is one of the largest employers of the state till date. Bestowed with a favourable climate, tea plantation in Assam can be regarded as an investment for the future.

**Today I'd like to sit and sip,
Forget about the world a bit,
Ignore the things I have to do,
And just enjoy a cup or two.**

The Joy Of Restoring Back In Form!

Dr. SABINA TASNIM RASHID

**Otorhinolarygologist
Al Adan Hospital.**

All human beings irrespective of any gender, are always duly concerned of one's own cosmetic appearance. And more so after any unfortunate events just like an accident or any trauma involving the face and the head particularly, as also with the rest of the human body. No one will ever be in bliss or contented after being handicapped or with any cosmetic, facial disfigurement.

As an ENT Surgeon and with my experience in the Gulf for about two decades now, most of the emergency surgical cases that we usually come across are involved in major RTA (Road Traffic Accidents) or in an assault along with other minor traumas. With such cases pouring in large numbers in the ENT emergency and to handle them meticulously by surgery is quite a cumbersome job which needs utmost diligence and commitment.

People as normal human beings are quite obsessed about their personal appearance and shudder to foresee any disfigurement of their appearance particularly. And as doctors we are liable with any medical negligence by the patients as their sole rights.

With my experience here in Kuwait, as compared to Saudi Arabia what baffles me really is, how the men folk here are equally obsessed about their appearance and will not tolerate any kind of changes or disfigurement either!! And even parents are quite worried about their kids with facial traumas and the possibility of a scar post operatively. Invariably after they sign the consent for surgery, they don't leave any stone unturned to be rest assured that it will not leave any kind of scar whatsoever, in future. And even request to repair like that of a Plastic Surgeon! So as an ENT Surgeon, I have to make them pretty assured that it will have a properly healed scar, post operatively.

Most of them even indulge in cosmetic surgeries as Rhinoplasty (Cosmetic surgery of the nose) like the gorgeous women folk! They spend quite a lot of their fortune to beautify themselves and travel outside for the same. Even though Almighty has blessed them all with quite, sharp features to say honestly!!

So to handle such cases with surgery is not a simple task and need one's commitment and sheer hard work. Here am sharing with you all just one of the case, which I handled recently during my duty.

I was called immediately to the ICU by my colleague there, over the phone at 2.30 am to consult a case of a major RTA. It was just sometime back that I was done with my routine work in my department and also other departments in the hospital related to ENT, during my on call duty and was about to rest. So that I can get back to the normal work again in the morning. But it didn't materialize at all for that day. It was one of those normal, sleepless nights!!

And surely that's the job of a Professional Doctor, to comply to the needs of a patient rather than our own personal comforts. The vow which we solemnly make right on the very first day, as a student in Medicine after choosing this noble profession.

I rushed immediately within minutes just to discover a young, Kuwaiti boy in his late teens (19 years) was in the ICU, intubated on a Ventilator with severe, lacerated cut wound over the nose, involving the whole of it, right up to the upper lip. With no anatomy of the nose at all to say frankly, in a pool of blood! My colleague, the Maxillofacial Surgeon had already reached there as the patient had multiple facial fractures which was to be handled by him. The young, patient being in a critical state on life support system, we had no other alternative, but to do the surgical repair right there in the ICU. Though the set up in the major operation theatre is far more beneficial with all the facilities and experienced nursing staff for surgery, but both of us had to handle it there with some technical issues. I started repairing on the lacerated nose and he handled the rest of the facial trauma.

To work in the head and neck area with important major vessels and structures, related to the heart and the brain, is not without any risks either!! I had to make sure with such a major trauma, he didn't sustain any insult to the base of the skull (which is the table for the brain). Since the nose lies in close proximity to it. And post operatively after I pack the nose, it may have a dangerous sequelae of digging into the brain and it's important structures, if at all there is a fracture in the base of the skull. But luckily he was blessed, without any major trauma to the brain or the base of the skull, confirmed by the CT Scan. And I had accessed him clinically as well, that it wasn't a through and through trauma from the nose to the brain.

It took me more than two hours to repair the severely, lacerated cut wound of the nose and had tried my best to restore to the best of my ability, with the remains of the tissue which survived after the major RTA. My knees got locked for a while and was unable to move for some time, even to go across the bed. Not to mention of the strain in my back with prolonged standing and working with the repair, from early morning around 3 am till 6 am.

When the rest of the world were in their deep slumber, early morning before the dawn breaks out for another new day, we were toiling hard to meet the needs of this young patient. This is just one of the number of cases we handle quite frequently.

As doctors we are committed to our noble profession, with sacrifice to our own comforts and needs and valuable family time.

But at the end of such diligence and sacrifice it is so fulfilling to see and restore the torn pieces of the nose back to its form, to the best of my ability. It is applicable to also other associated trauma involving the ears and the throat as well, in my specialty particularly.

Me and my colleague had to wind up after the surgery at 6 am, from the ICU almost dizzy and drawn out at the end of the morning.

The ICU staff appreciated my effort to restore the nose, as much as possible with the remnants of the tissues available for repair after a major RTA. The patients and their relatives are always with their, sincere words of gratitude for our untiring efforts for the services towards humanity. And even so to the extent of blessing us honestly.

Such kind words and blessings are indeed a boost, for us in the medical profession as doctors! After such sleepless nights, such words of gratitude are so fulfilling! And nevertheless it makes one overwhelmed too!!

The Unicorn who had no friends!

ISHANVI RAI
Year 3, BSK

Once upon a time, there was a unicorn called Starfire and she had no friends.

One day, she went out in the forest to look for a new friend. After a while, she saw a unicorn eating grass. She went up to him. "Can I be your friend?" said Starfire. "Yes" he said. "What's your name?" asked Starfire. "My name is Robin" said Robin.

Then they both went to look for another friend. After sometime, they saw another unicorn eating grass because it was lunchtime for the unicorns. "Can we be your friends?" said Starfire and Robin. "Yes" she said. "What's your name?" said Robin and Starfire. "My name is Moonlight" said Moonlight.

The next day, they went for a walk in the woods. Suddenly after a while, they saw the bushes moving and there jumped out a hungry, big tiger. The hungry, big tiger started chasing them but they did not know that he just wanted to be their friend and he was too shy to talk. But finally the tiger talked. He said the same things as Starfire had said. And they all lived happily ever after.

The End

Salvation of a Slave: Self and Selfless

CHINMOY DUTTA

Enslaved;
Chained by the belief of Creation;
That there is a Creator!
That the Creator has created everything!
That the Creator has blessed the

Creation with life!

The chirping,
Lively, of course;
The growl,
Scaring;
The sound of chirping, the sound of growl,
Move far and long,
Until it gets silenced to a perfect calmness;
Back to its origin, to be
In harmony with universal silence.
Silence;
Non-disturbance;
Life implodes back to its origin.

I sat down in a quiet place,
And closed my eyes;
To isolate myself from disturbances;
From disturbances that were driven by life;
From disturbances of all kind, pleasant or unpleasant;
From disturbances, all of which were,
Driven by life!

I saw lights of different colours,
Flickering in the shapeless darkness;
Sometimes here,
Sometimes there!

I calmed my mind,
Meditated;
Tried not to be disturbed by life.

The light in the darkness steadied;
The flame of the lamp,
Now dim and without flicker,
Was almost lifeless.

Unknowingly,
The feeble light,
At what time, I was unaware of,
Disappeared in to darkness.

Darkness everywhere;
Everything became a formless nothing!
Everything was in perfect balance;
Nothing to drive a change;
No change, so no ticking of time;
No disturbances.
No life.
Atman became Brahman!
Self became Selfless!

Stand out from everything else!
Prosper over else!
Aspire to live!
Strive to defy the inevitable *Selfless!*
Is the desire of *Self*;
Is the desire of Life.

Inherently, coherently, slowly;
Self innovates in numerous ways and forms
To flourish.
Cautious, unnoticeable gradual changes!
Evolution in splendid forms!
Numerous objects and lives;
Interlinked to support each other;
To compete with other!
Evolution!
As if it's a splendid creation;
As if created by a Creator!

Life, the essence of *Self*;
Life, the obsession of *Self* to flourish over else,
Life, the disturbances in *Selfless* universal silence,
Is spontaneous
Is logical, coherent; purposeful,
Is omnipresent;
As if created by a Creator!

The greatest minds,
The sages, the wise;
Preaches and practices
Absolute non-resistance;
To be one with the *Selfless*.
To try to rise above *Self*,
To be one with the *Selfless*;
To merge with that, in to which, merges *Self*,
Eventually.

SAVE EARTH

AMEESHA TALUKDER

We're killing the earth
No that's not fun
No one believes us
Because we are young
Our forests are turning
To ash in a second
Ask Australia
They'll tell you about it

They'll tell you about how they have
lost their homes
for the last time
this isn't a joke
our factories are working
toxins emitting
the ozone is crumbling
and we won't stop putting
chemicals in what we're trying to breathe
our future is stolen
and we are the thieves
sea levels are rising
ice bergs are melting
the coral reefs are dying
and no one is helping
do you realize they keep the ocean alive?
This started back in 1985
Don't come to me when your child can't think
Of what a tiger is because they are extinct
Don't cry to me when your
Fur coat ain't clean
The endangered list is now
41,416
Dear 2045,
I don't think we're going to survive
If you end up hearing this story
I just want to say
I'm sorry.

The Man In The Mirror

UPASANA MISHRA

The man in the mirror
Doesn't know how you
struggled
He doesn't realise what
you've been through
And he isn't aware of what
you can do

Your burning rage inside
Is hidden from what the world sees of you
A calm mask with drooping eyes
Is what they assume to be true
Why are you afraid of what you may become
If you unleash yourself upon the mankind
Will you be left with nothing but some?
Your success came at a cost
That left you wandering and lost
The man in the mirror only sees what you
want it to see
A facade of the greatest heights
But with tremendous sanctity
As the days pass and you become comfortable
in your own skin
And the fruits of your hard work keep growing
You will start to see undoubtedly clearer
What you've subjected to the man in the
mirror

Storytelling - is it passe?

**Dr ANINDITA MEDHI
SAIKIA**

“Everyone has a story....”

It is that time of the year when every Axomiya in Kuwait dons on the writers’ cap to pen something for the yearly souvenir JETUKA. I tried doing so but somehow a

proper topic didn’t seem to materialize. I raked and shaken the whatever little grey matter I had left but in vain. Until I chanced upon an Amar Chitra Katha in my son’s room. This reminded me of the stories that aita used to narrate thus unlocking a floodgate of memories.

What is storytelling? It is a creative human imagination or insights into past events. What makes stories memorable is the way it is narrated. For as long as history allows there has been storytellers. Stories give us an insight of who we are and where we come from. They give us roots. It is one of the most important tradition of humankind.

Stories were an inseparable part of our childhood and I have to thank my aita for that. I had spent countless summer nights under a starlit sky listening to the antics of little Krishna and innumerable winter nights tucked in comfortably in bed captivated by stories from the Ramayana. She regaled me with anecdotes from the past and I always looked forward to the time when she started off with “Did I ever tell you about the time...” Aita was not the only one

who mesmerized me with her stories. Other elders also played a role. The family get-togethers during summer vacation was eagerly looked forward to as my uncle used to haunt us with his ghost stories. The atmosphere-old Assam type houses and candlelit rooms- added to the spookiness. And how can I forget the Uruka nights when we children used to huddle around the fire gleefully passing down these stories and adding more details to spice up the narrative!!

Technology nowadays have opened up a highly visual world for us, things that were unimaginable just a few years back. But somehow the ability to focus on the verbal form has decreased and storytelling has taken a backseat. Maybe it is the opinion of a biased generation but somehow the limitless potential and imagination that oral storytelling opens up is incomparable. I remember lying on my aita’s lap listening contentedly as she transported me into an alternate world of gods, humans and fairies; a world of magical possibilities; a world where everything was possible; a world where there was a clear demarcation between what was right and what was wrong- you went to heaven or you went to hell depending on your deeds; a child’s innocent world. Not only did they impart us moral values and a sense of our culture but instilled in us a deep sense of curiosity. Children today miss the humane connection associated with storytelling. I remember aita’s caress on my forehead, the expression of her eyes, the wrinkles that added zest to her expressions and that brought to life the different characters. Nowadays storytelling is almost unheard of. And somehow, I feel that the subsequent generations have lost a very important healing salve....

Rongali Bihu 2019

Art Competition

ANWASHA SARKAR

DIVYANGA KASHYAP

ADVAY BORA

ABHISHRUTI
BHATTACHARYYA

ADRIKA KASHYAP

ISHANVI RAI

MANVI SHARMA

PRAGYAN SAIKIA

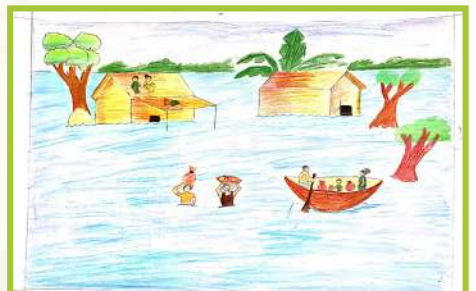
RISHAN SAIKIA

RIDDHIMA BORA

ANUSHKA DUTTA

TANISHKA CHETIA

BHARGAVI SHARMA

SWAYAM ANUVA

ANOUSHKA DAS

AMEESHA TALUKDAR

ARHANT SAIKIA

ATHARVA PHUKAN

NAYRAH KASHYAP

NIHAAN SAIKIA

AYAAN THAKURIA

Art Competition Prize Winners

Children's Art Competition Group: PARIJAT

Agniv Keot

Atharva Phukan

Ayaan Saikia

Ayaan Thakuria

Nihaan

Nayrah Kashyap

Art Competition Prize Winners

Children's Art Competition TOGOR

Anwasha Sarkar
1st Prize

Divyanga Kashyap
2nd Prize

Advay Bora
3rd Prize

**Abhishruti
Bhattacharyya**

Adrika Kashyap

Ishanvi Rai

Manvi Sharma

Pragyan Saikia

Rishan Saikia

Children's Art Competition KOPOU

Riddhima Bora
1st Prize

Anushka Dutta
2nd Prize

Tanishka Chetia
3rd Prize

Bhargavi Sharma

Swayam Anuva

Children's Art Competition NAHOR

Anoushka Das
1st Prize

Ameesha Talukdar
2nd Prize

Arhant Saikia
3rd Prize

Autumn Festival 2019

কলাগুৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা

■ ভাৰতী শৰ্মা

অসম মাতৃৰ কোলাত জন্ম লাভ কৰা স্বৰ্গীয় বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা আছিল এক অসামান্য ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী। প্ৰায় সকলো দিশতে অপৰাজেয় ব্যক্তি কলাগুৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাদেৱক অসমৰ লিওনাৰ্ডো দা ভিন্সি নামেৰেও জনা যায়। তেখেতে বাংলাদেশৰ ঢাকাত ১৯০৯ চনৰ ৩১ জানুৱাৰী তাৰিখে জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। তেখেতৰ পিতৃ চৰদাৰ বাহাদুৰ গোপাল চন্দ্ৰ ৰাভা এটি বড়ো পৰিয়ালত জন্ম হৈছিল। কিন্তু তেখেত এটি ৰাভা পৰিয়ালত লালিত-পালিত হৈছিল বাবে পাছলৈ ৰাভা উপাধি গ্ৰহণ কৰিছিল। তেখেতে বৃটিছৰ আমোলত আৰক্ষী বিভাগত সেৱা কৰিছিল। তেখেতসকলৰ পৰিয়ালটি আৰ্থিক দিশত যথেষ্ট টনকিয়াল আছিল। ঢাকাত শৈশৱ কাল কটোৱা ৰাভাদেৱে প্ৰাথমিক শিক্ষা বাংলা মাধ্যমতে আৰম্ভ কৰিছিল। পাছলৈ পৰিয়ালটি তেজপুৰলৈ স্থানান্তৰিত হৈছিল আৰু তাতেই তেজপুৰ চৰকাৰী উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে। তাৰপৰা সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হৈ কলকাতাৰ চেইণ্ট পল মিছন মহাবিদ্যালয়ত ভৰ্তি হৈ তাৰ পৰা I.Sc পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ কলকাতাৰ ৰিপণ মহাবিদ্যালয়ত যোগদান কৰে। তাতে তেখেত ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদক হৈ থাকোঁতেই মহাত্মা গান্ধীজীৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হৈ ভাৰতৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামত যোগদান কৰে। সেইবাবেই ৰাভাই ৰিপণ মহাবিদ্যালয় এৰি কোচবিহাৰৰ ভিক্টৰিয়া মহাবিদ্যালয়ত ভৰ্তি হয়। কিন্তু তাতে তেখেত বৃটিছৰ ৰোষত পৰি তেজপুৰলৈ পলাই যায় আৰু এই পৰিঘটনাই তেখেতৰ উচ্চ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বাধা প্ৰদান কৰে।

শাসনৰ নামত জনসমাজৰ ওপৰত হৈ থকা অন্যা্য অবিচাৰ আদিয়ে এই শিল্পীগৰাকীৰ অন্তৰ গভীৰভাৱে স্পৰ্শ কৰিছিল। জনসমাজৰ দাবিদ্বন্দ্বী মানুহজনক শ্ৰিয়মান কৰিছিল। সত্য আৰু ন্যা্যৰ অৰ্থে জনসমাজৰ কাৰণে যুঁজৰ মানসেৰে ৰাভাদেৱে ৰাজনীতিৰ আশ্ৰয় গ্ৰহণ কৰিছিল। মন্ত্ৰী হ'বৰ কাৰণে নহয়। ৰাভাই বিচাৰি লোৱা ৰাজনীতিৰ পথ কাঁইটীয়া আছিল। য'ত আছিল দুখ আৰু কষ্ট। ৰাজনীতিৰ মঞ্চত সাময়িকভাৱে খলকনি তোলা মানুহে মৰণৰ লগে লগে মৃত্যুক আঁকোৱালি লয়। কিন্তু মানুহৰ অন্তৰাত্মক স্পৰ্শ কৰা সংস্কৃতিৰ পূজাৰীৰ বিষয়ে এইয়াৰ কথা ক'ব নোৱাৰি। সংস্কৃতিৰ পূজাৰীয়ে মৃত্যুক জয় কৰে। এইসকলৰ নশ্বৰ দেহা অন্ত পৰিব পাৰে কিন্তু তেওঁলোকে সিঁচি থৈ যোৱা পোহৰৰ কেতিয়াও অন্ত পৰিব নোৱাৰে। ৰাভাই সিঁচি থৈ যোৱা পোহৰ অবিনশ্বৰ, অপৰাজেয়। পোহৰৰ মৃত্যু নাই। তেখেত আছিল এজন অসাধাৰণ সংগীতকাৰ, গীতিকাৰ, গায়ক, অভিনেতা, নাট্যকাৰ, যন্ত্ৰশিল্পী, লেখক, নৰ্ত্তক, ছবি আকোঁতা, সমাজকৰ্মী আৰু সাংস্কৃতিক নেতা। সেই সময়ত ঘটা মঞ্চ আন্দোলনৰ পুনৰ জাগৰণৰ তেখেত আছিল বাটকটীয়া। অসমৰ চলচিত্ৰ উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰতো স্বৰ্গীয় ৰাভা আছিল এজন বাটকটীয়া। অসমীয়া সাহিত্য আৰু সংগীতক নিজস্ব ভংগীমাৰে গীত ৰচনা কৰি গদ্য, কবিতা লিখি সমৃদ্ধ কৰি থৈ গৈছে।

মাৰ্ক্সবাদত অগাধ বিশ্বাসী ৰাভাই ৰাজ্যখনত এজন উল্লেখযোগ্য বিপ্লৱী কৰ্মীৰ ভূমিকাত অৱতীৰ্ণ হৈছিল। কলাগুৰুজনাৰ অন্তৰংগ বন্ধু বিখ্যাত বঙালী গীতিকাৰ, গায়ক, লিখক, ৰাজনৈতিক নেতা হেমেন্দ্ৰ বিশ্বাসে ৰাভাৰ গুণত মুগ্ধ হৈ কৈছিল, 'ৰাভাৰ দৰে সৰ্বতোমুখী সংগ্ৰামী ব্যক্তিত্বৰ লগত তুলনা কৰিব পৰা ব্যক্তি বংগদেশত নাই। ৰাভাই সমাজবাদ প্ৰতিষ্ঠাৰ বাবে যি হাতেৰে ষ্টেনগান তুলি লৈছিল, সেই হাতেৰেই ছবি আঁকিছিল। গাঁৱৰ কৃষকৰ লগত গাইছে, নাচিছে। অসমৰ ঐতিহ্যমূলক সত্ৰীয়া ওজাপালি

নৃত্যক বৰ্হিজগতত পৰিচয় কৰাইছে। জীৱনৰ বহুকাল কাৰাগাৰত কটাইছে- আকৌ তেঁৱেই ফিল্ম ষ্টুডিঅ'ৰ বস্তিৰ পোহৰত কেমেৰাৰ আগত অভিনয় কৰিছে, কেমেৰাৰ পাছত থাকি চিত্ৰ পৰিচালনা কৰিছে। ৰাভা আছিল পাহাৰ-ভৈয়ামৰ আটাইতকৈ আপোন মানুহ, সমন্বয়ৰ সঁতু। কৃষক সমাজৰ উন্নয়নৰ বাবে তেখেতে উদ্ভাৱিকাৰী সূত্ৰে লাভ কৰা আট্টোহাজাৰ বিঘা মাটি দান কৰি নিজে ভিকছৰ দৰে জীৱন কটাইছিল। এসময়ৰ খ্যাতনামা নেতা গৌৰীশংকৰ ভট্টাচাৰ্যদেৱে কৈছিল, 'কলাকাৰ বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই বুজি পাইছিল যে যেতিয়ালৈকে নিষ্পেষিত, নিৰ্যাতিত, অধৰ্ণাৰী, অনাহাৰী জনসাধাৰণৰ দুখ-দুগতি লাঘৱ কৰিব নোৱাৰি তেতিয়ালৈকে প্ৰকৃত কলাৰ বিকাশ হ'ব নোৱাৰে। এসময়ৰ বিখ্যাত সাহিত্যিক, কবি, প্ৰবন্ধকাৰ, স্বৰ্গীয় অন্নদা শংকৰ ৰায়দেৱে ৰাভাদেৱৰ বিষয়ে কৈছিল, 'হাতত অস্ত্ৰ লৈ গান গাই ছবি আঁকি নৃত্য কৰি জীৱন সংগ্ৰামত আগুৱাই যোৱাৰ উদাহৰণ ইটালীয় নৱন্যাসৰ যুগত আছিল বুলি জনা যায়, কিন্তু এই দেশত ৰাভাৰ দৰে এনে সব্যসাচীৰ দৃষ্টান্ত বিৰল। অসম বহু জাতি, উপজাতি, ভাষা, উপভাষা, কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ ৰাজ্য হিচাপে ভাৰতত অন্য ক্ষুদ্ৰ সংস্কৰণৰ ভাৰত। ৰাভা আছিল সেই সমন্বয়ৰ অমৰ প্ৰতীক।

বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাদেৱে পোন্ধৰ শতিকাত শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে প্ৰচাৰ কৰা বৈষ্ণৱ ধৰ্মক অসমত জনপ্ৰিয় কৰি তুলিবৰ বাবেও অনেক প্ৰচেষ্টা চলাইছিল। নিজেও শংকৰদেৱ, মাধৱদেৱে ৰচনা কৰা বৰগীতসমূহৰ সাধনা কৰি সুন্দৰকৈ গাবলৈ শিকিছিল। তেখেত সেই সময়ৰ সকলোতকৈ সুন্দৰ বৰগীত গায়কৰূপেও অভিহিত হৈছিল। ৰাভাদেৱে কাশী বিশ্ববিদ্যালয়ত পৰিৱেশন কৰা তাণ্ডৰ নৃত্য দেখি মুগ্ধ হৈ সেই সময়ৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাধ্যক্ষ ভাৰতৰ প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণদেৱে ৰাভাক কলাগুৰু উপাধিৰে বিভূষিত কৰে। বিখ্যাত নৃত্যবিশাৰদ উদয়শংকৰ দেৱে ৰাভাৰ এই নৃত্যৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হৈ তেখেতৰ পৰা এই নৃত্যৰ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিল। ৰাভাদেৱৰ 'বানো কোবাং' নামৰ পুথিখনে অসমৰ থলুৱা জাতি-উপজাতিসমূহৰ এখনি বিশদ ছবি দাঙি ধৰিছে। ইয়াৰ উপৰিও তেখেতৰ 'মিচিং কনেষ্ট', 'সোণপাহি', 'অসমীয়া কৃষ্টিৰ চমু আভাস', 'অতীতৰ স্মৃতি' আদি পুথিকেইখনে অসমৰ দৰিদ্ৰ জনগণৰ উন্নয়নৰ আৰু মুক্তিৰ বাবে থকা তেখেতৰ গভীৰ চিন্তাৰ কথা প্ৰকট।

এসময়ৰ বিখ্যাত শিক্ষাবিদ, সাহিত্যিক, ভাষাবিদ ড° সুনীতি কুমাৰ চেটাৰ্জীদেৱে ৰাভাদেৱক 'পূৰ্ণ মানৱ' আখ্যা দি কৈছিল যে তেখেতৰ কোনোদিন বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাদেৱৰ লগত সাক্ষাৎ লাভৰ সৌভাগ্য হোৱা নাছিল। কিন্তু ৰাভাদেৱৰ একেখনি কিতাপ পঢ়িয়েই তেওঁ মুগ্ধ হৈছিল। ৰাভাৰ বড়ো কৃষ্টি-সংস্কৃতি সম্বন্ধে যি ৰচনা তাৰ মাধ্যমেৰে মাথোন ৰাভাদেৱৰ লগত তেওঁৰ যোগাযোগ আৰু তাৰ দ্বাৰাই ড° চেটাৰ্জীদেৱৰ ৰাভাদেৱৰ ৰচনাৰ লগত পৰিচয়।

যি কি নহওক সংস্কৃতিৰ পূজাৰী নিঃস্বার্থ দেশপ্ৰেমিক ৰাভাদেৱক অসমবাসীয়ে চিৰদিন সুঁৱৰি তেখেতৰ গীত-মাতৰ চৰ্চা কৰি আমাৰ মাজত অমৰ কৰি ৰাখিব পাৰিলেহে তেখেতৰ কষ্ট সাৰ্থক হ'ব। হাজাৰ বিঘা মাটিৰ মালিকৰ সন্তান হৈয়ো, প্ৰাচুৰ্যপূৰ্ণ পৰিয়ালত উপজিও ৰাভাদেৱে ভিকছৰ দৰে জীৱন-যাপন কৰিলে। তেখেতৰ জীৱনেই আমাক ক'ব যিজনৰ বহুত আছে তেওঁ সুখী নহয়, কিন্তু সুখী সেইজনহে যিজে বহুত দিব পাৰে।

সুখৰি

■ কস্তুরী বৰা

সেইখিনিতে নৈখনে অৰ্ধবৃত্তাকাৰ ৰূপেৰে এটা ডাঙৰ ভাঁজ লৈছে, সেয়ে ইয়াত থিয় হ'লে সিটোপাৰে নৈৰ কিনাৰেদি যোৱা বাটটো ইয়াৰপৰা আৰু আগলৈ দেখা পোৱা নাযায়। নৈখনৰ ভাঁজটোত সিটোপাৰে সেইটো এটা থিয়গৰা, আনহাতে এইটো পাৰে কাচিজনটোৰ আকাৰে, চকচকিয়া এটা বালিচৰ। থিয় গৰাটোৰ তলত নৈৰ পানী গভীৰ, সেয়ে সিফালে পানীত নানামিৰলৈ এটা অলিখিত নিয়ম সকলোৱে মানি আহিছে। বালিচৰটোৰপৰা অলপ আগলৈ আহিলে এইখিনিতে এইটো ঘাট। পুৰণি ঘাট, আগেয়ে নৈ ইপাৰ সিপাৰ হ'বলৈ ব্যৱহাৰ হৈছিল। গৰাটোৰ সিফালে অলপ আগলৈ গ'লে দেখা পোৱা কাঠৰ দলংখন হোৱাৰ পৰা এতিয়া ইপাৰলৈ নাও নচলা হ'ল। সেইবুলি ঘাটটো এলাগী নহ'ল। বৰঞ্চ পুৰাণেপৰা গাঁৱৰ ৰাইজৰ সমাগমে ঘাটটো প্ৰাণময় কৰি ৰাখে। কোনোবাই যদি মাছ মাৰি নাওখন ইয়াতে বান্ধে, নৈৰপৰীয়া কেইঘৰৰ ডেকাবুঢ়া কেইটায়ে পুৱাতে আহি ইয়াতে ডুব মাৰি গা তিয়াই যায়, দুপৰীয়ালৈ পথাৰত গৰু-ছাগলী ৰখাকেইটাইও ইয়াতেই সিহঁতজাকক পানী খুৱাই নিয়েহি আৰু কাপোৰ ধুবলৈ অহা গাঁৱৰ জীয়ৰী-বোৱাৰীৰ জাকটো আছেই, লগতে নৈত সাঁতুৰিবলৈ অহা চেমনিয়াজাক।

নৈৰ সিটোপাৰৰ গাঁওখনত মুছলিম সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ বেছি সেয়ে সেইখন আজানৰ গাঁও বুলিয়েই সকলোৱে কয়। এইপাৰে মানুহখিনি মূলতঃ হিন্দু মানুহ। খেতি বাতি কৰি চলা সহজ সৰল, সাধাৰণ মানুহ দুয়োখন গাঁৱৰে। চাকৰি কৰা মানুহৰ সংখ্যা আঙুলিৰ মূৰত গণ্তি কৰিবপৰা। ধৰ্ম বেলেগ যদিও দুয়োখন গাঁৱৰ মাজত বহুত সদ্ভাৱ বিৰাজমান, কাঠৰ দলঙেৰে দুয়োখন গাঁৱৰ ৰাইজৰ অহৰহ অহা-যোৱা তাৰেই নিদৰ্শন। সৰুৰেপৰা দেখি আহিছে সিখন গাঁৱৰ মইনুল আতাৰ আমাৰ ঘৰলৈ বহুত আহ-যাহ আছিল। মইনুল আতা আমাৰ ককাৰ বন্ধু আছিল। ককা ঢুকুৱাৰ পাছত মইনুল আতাই আমাৰ পিতাইক বহুত সহায় কৰিছিল। কিন্তু যোৱা বছৰ আতাও ঢুকাল। দেখিছিলোঁ আই পিতায়ে তিনিদিন সম্পূৰ্ণ বৰতীয়া নিয়ম মানিছিল। মইনুল আতাৰ ভাগিন ৰফিকাইকো আমি সৰুৰেপৰা দেখা, স্কুলত তৰাপেহীৰ সহপাঠী আছিল। ৰফিকাই প্ৰায়ে আতাৰ লগত আহিছিল। এতিয়াও আহে মাজে মাজে, পিতাইক কিবাকিবি কামত সহায় কৰি দিয়ে। এতিয়া ৰফিকাই সুদৰ্শন ডেকা। হাঁহিমুখীয়া ৰফিকাইৰ কথাবোৰো ৰসাল, কথাই প্ৰতি শ্ৰোতাক হাঁহুৱাব পাৰে। আমাক খুউব মৰম কৰে, খালি হাতেৰে কেতিয়াও নাহে। ৰফিকাইৰ জহতে দোকানৰ মটন, চানা আমি খাবলৈ পাওঁ। মোৰ ভণ্টি মোতকৈ চালাক, “অপিকাই মোক তকলেত লাগিব”, উফ! কথাই নুফুটে ভালকৈ তাইৰ, আন্ধাৰ সকলোতকৈ বেছি। ৰফিকাই আহিলে সকলোতকৈ পয়মাল হয় তৰাপেহীৰহে, ৰঙাচিঙা পৰি গোটেইজনী লাজুকীলতা হৈ পৰে, এইয়েন চুলেই জয় পৰি যাব।

কেতিয়াবা মা আৰু ওচৰৰ খুৰীহঁতৰজাকটোৰ লগত, কেতিয়াবা আকৌ তৰা পেহী আৰু পেহীৰ সখী মালা, উমা পেহীহঁতৰ লগত মই ঘাটলৈ যাওঁ। অকলে যাবলৈ আমাৰ পোৱালিমখাৰ বাবে অনুমতি নাই। ঘাটলৈ যাবলৈ পালে বৰ আনন্দ পাওঁ কাৰণ আমাৰ নিচিনা ফুকলিয়া ল'ৰা-ছোৱালীজাকৰ বাবে নৈখন যে অপৰিসীম বিনোদনৰ সমাহাৰ। নৈখন আৰু দুয়োপাৰৰ নৈসৰ্গিক দৃশ্যই মোক মন্ত্ৰমুগ্ধ কৰি ৰাখে। মা, খুৰী বা পেহীহঁতে যেতিয়া ঘাটত কথাৰ মহলা মাৰে, মই নৈপাৰৰ সেউজীয়া দলিচাত বাগৰি বাগৰি বনবোৰৰ কেঁচা সুবাস লওঁ, আকাশলৈ চাই নীলাখিনিৰ বিশালতা চকুত সামৰি লওঁ, পানীৰ পাৰে পাৰে উৰি ফুৰা জিঞাবোৰৰ পাছে পাছে

দৌৰি ফুৰোঁ। কেতিয়াবা নৈৰ আঁঠুলৈকে দ-মান পানীলৈ নামি যাওঁ, সৰু সৰু মাছৰজাকে ভৰিত আহি খুটিয়ায়। পিছে সিহঁত চালাক, হাত পাতি ধৰিব খুজিলেই পলায়। দুপৰৰ বেলিটো নৈৰ পানীত প্ৰতিফলিত হৈ মুকুতাৰ দৰে জিলিকে, মলয়াৰ মৃদু নাচোনে ৰ'দজাকৰ প্ৰখৰতা স্নান কৰি আমাক অলপ সকাহ দিয়ে, বিনন্দীয়া সেই দৃশ্যবোৰ মোৰ হৃদয়ত ছবি হৈ ওলমি ৰয়।

মাইতৰ লগত ঘাটলৈ যোৱা আৰু পেহীহঁতৰ লগত যোৱাৰ এটা পাৰ্থক্য আছিল। পেহীহঁত ঘাটলৈ যোৱা মানে সিপাৰে নৈৰ কিনাৰৰ বাটেৰে চাইকেলত গাঁৱৰ ডেকাজাকৰ সঘন অহা-যোৱা। কাৰোবাৰ দীঘল উকি অথবা কাৰোবাৰ মুখত বিহুগীতৰ যোজনা, “অ” সোণতৰাদৈ তেনেকৈ নাচাবা বৰ মৰম লগাকৈ .....।” তাৰ মাজতে নৈৰ পাৰে পাৰে কেতিয়াবা বুকুভেদি যোৱাকৈ ভাঁহি আহে গীতৰ কলি, সুখৰি হৈ, হিয়াৰ বাতৰি লৈ, “মোৰ ঘৰ এপাৰত তোৰ ঘৰ সিপাৰত মাজতে বোৱঁতী নৈ...”। কোনজনী গাভৰুলৈ সেইপাত শৰ আহে বুজা টান। বুজাজনীয়ে ইংগিত বুজি পাই চাগৈ তাতে ৰঙাচিঙা পৰে। গাভৰুজাকৰ উচ্ছল হাঁহিয়ে নৈৰ ঘাটটো চঞ্চলা কৰি তোলে। দূৰৈত মাছমাৰি থকা কেইটায়ে মাজে মাজে ঘূৰি চায়। পেহীহঁত ঘৰমুৱা নোহোৱালৈকে সুখৰিৰে গানৰ কলি উৰি উৰি আহিয়েই থাকে। পেহীহঁতে ইজনীয়ে সিজনীক খোচাখোচি কৰি মিচিক-মাচাক হাঁহিৰে ঘৰলৈ উভতে। জাকটোৰ আগে আগে পথাৰৰ মাজৰ সৰু সৰু আলিৰে দেও দি দি জঁপিয়াই মই, কণপাহী, নিভাইতো ঘৰলৈ বাট বুলাওঁ। তৰা পেহীৰো গালখন ৰঙাচিঙা পৰে নেকি বাৰু.....নাই, ইমান বিশদভাৱে পেহীক লক্ষ্য কৰিবলৈ মোৰ আহৰিও নাই, বুজাৰ বয়সো হোৱা নাই।

তৰা পেহী আমাৰ ধুনীয়া। গাখীৰত সেন্দূৰ মিলোৱাৰ দৰে গাৰ ৰং, তেজে ফুটো ফুটো যেন গাল দুখনি, কঁকাললৈকে বৈ পৰা ঘন কিচকিচিয়া ক'লা চুলিটাৰিৰে পেহী জাকৰ মাজত জিলিকি থাকে। পিচে লাজটোহে বৰ বেছি। চকু দাঙি কমেহে কথা কয়। তৰা পেহীৰ জন্মৰ দুবছৰৰ পাছত মোৰ আইতা ঢুকাইছিল, সেই বছৰ পিতাই মেট্ৰিক দিছিল। পঢ়াশুনাত পিতা ভাল আছিল কিন্তু দুৰ্ভাগ্যবশতঃ আইতা ঢুকুৱাৰ এবছৰৰ পাছত ককাও ঢুকুৱাত কণমানি পেহী আৰু ঘৰবাৰীৰ সমস্ত দায়িত্ব কান্ধত লৈ পঢ়া সামৰি পিতা খেতিত নামিল। পেহীক নিজৰ জীৰ দৰেই ডাঙৰ কৰিলে। এটা সময়ত গাঁৱৰ ৰাইজেই জোৰা মিলাই মোৰ আই পিতাইৰ বিয়া পাতি দিলে ঘৰখনৰ গতি লাগক বুলি। সাদৰী আইয়েও পেহীক নিজৰ ভনীৰ দৰে মৰমেৰে আবাৰি ল'লে।

তৰা পেহী পঢ়াত বেয়া নাছিল। গাঁৱৰ স্কুলৰপৰা হায়াৰ চেকেণ্ডেৰী পাছ কৰাৰ পাছত পিতায়ে পেহীক চহৰৰ ক'লেজত বি.এ.টো কৰিবলৈ বহুত জোৰ কৰিছিল যিহেতু গাঁৱত উচ্চশিক্ষাৰ বাবে বেলেগ ব্যৱস্থা নাছিল। কিন্তু পেহীয়ে আৰু পঢ়িবলৈ মন নকৰিলে। চহৰত পঢ়িবলৈ হ'লে তাত হোষ্টেলত থাকিব লাগিব কাৰণ ঘৰৰপৰা ক'লেজলৈ দূৰ। পেহীয়ে ঘৰখন এৰি দূৰৈত থাকিবলৈ মান্তি নহ'ল। হয়তো পিতাইৰ আৰ্থিক কষ্ট হ'ব বুলিয়েই পেহীয়ে এই সিদ্ধান্ত লৈছিল, কিন্তু মুখ খুলি একো নক'লে। সেয়ে পেহী ঘৰতে থাকিল। মাজতে ওচৰৰ মণিখুৰীৰ পৰা চিলাই মেচিনৰ কাম শিকি ল'লে। পেহী এনেয়ো ৰন্ধা-বাঢ়া, ৰোৱা-মেলা, ঘৰৰ সকলো কামতে পাৰ্গত। লাজটোহে যদি অলপ কম হ'লহেঁতেন!

দিনবোৰ আগবাঢ়ে। মোতকৈ আঢ়ৈবছৰৰ সৰু ভণ্টিৰ জন্মৰ তিনিবছৰৰ পাছত আমাৰ ঘৰখনত আৰু এক নতুন সদস্য যোগ হয়। এইবাৰ

এটা ভাইটি। আইৰ ব্যস্ততা বাঢ়ে, লগতে তৰা পেহীৰো দায়িত্ব। ভাইটি হোৱাৰ পৰা পেহীৰ লগত মোৰ ঘনিষ্ঠতা বাঢ়িল, মোৰ সকলো দায়িত্ব পেহীৰে। তাৰ মাজতে পেহীৰ বিয়াৰ কথা ওলায়। দৰা ঠিক হয় ওচৰৰ গাঁওখনৰে। তেতিয়া মই তৃতীয় শ্ৰেণীত। পেহীৰ বিয়া বুলি আমাৰ কিমান যে উলাহ। স্কুল, ঘৰ সকলোতে মোৰ লগৰকেইজনীৰ লগত মাথোঁ বিয়াৰ আলোচনা।

বিয়াৰ দিন ঠিক হোৱাৰ দিনৰপৰা পেহীৰ চকুযোৰ অনবৰতে সেমেকি থকাই হ'ল। মৰমৰ ককায়েক-বোয়েক, ভতিজা-ভতিজীক এৰি যাব লাগিব ভাবিয়েই পেহীয়ে ইমান বেজাৰ কৰিছে বুলি সকলোৱে ধৰি ল'লে। আই পিতাইৰ সেইদিন ধৰি ব্যস্ততাৰ অন্ত নাই। গাঁৱৰ ৰাইজ বিয়াৰ কামত উঠিপৰি লাগিল। বিয়া মানে গাঁৱৰ সন্মানৰ কথা, মতিৰে একো বেয়া পাই যাব নালাগিব।

কইনাৰ সাজেৰে ৰভাতলীত সখীৰ সৈতে বহি থকা তৰা পেহীক চাই চাই আমাৰ হেঁপাহ নপলায়, পেহীৰ হাতৰ, কাণৰ, ডিঙিৰ গহণাবোৰ পিতিকি পিতিকি চুই আমাৰ তৎ নাই। “অ’ পেহী, তোমাক যে ইমান ধুনীয়া লাগিছে” মই আৰু মোৰ লগৰ দিপা, নিভাইঁতে ৰভাতলিতেই সিদ্ধান্ত ল'লোঁ, “মই হ'লে পলাই নাযাওঁ, বিয়া পাতিহে যাম দেই” উত্তেজিত হৈ কোনোবা এজনীৰ মাতটো ডাঙৰকৈ ওলায়। “এৰা হয়হে, এইকেইজনীকো এইখন ৰভাতে বিয়া পাতি দিওঁ অ’”, সেইটো পিছফালৰপৰা কণদাদাৰ মাত। “ইচ্” বুলি লাজতে আধামৰা হৈ তাৰপৰা পলাওঁ আমি। মাহ-হালধিৰে নোৱাই-ধুৱাই পাটৰ সাজ পিন্ধি কপাল আৰু শিৰত দগমগিয়া সেন্দূৰ বুলাই আমাক এৰি তৰা পেহী গ'লগৈ। আমাৰ বাদেও পেহীৰ বিয়াত যে আৰু কাৰোবাৰ বুকু শুদা হৈছিল তাৰ হ'লে উমান আমি নাপালোঁ। যোৱাৰ পৰত আই পিতাইক সাবটি ধৰি হালিজালি কন্দা পেহীক দেখি আমিও খুউব কান্দিলোঁ।

বিয়াৰ পিছত ঘৰখনত পেহীৰ অনুপস্থিতি বাৰুকৈয়ে অনুভৱ কৰিছিলোঁ, কিবা যেন উৰুঙা উৰুঙা ভাৱ চৌদিশে। মই নিজৰ কাম নিজে কৰিবলৈ শিকিছিলোঁ, লগতে ভণ্টি আৰু ভাইটিৰো যত্ন ল'বলৈ চেষ্টা কৰিছিলোঁ। “তৰা বা কেনে আছে”, কেতিয়াবা পিতায়ে আইক কোৱা শুনে। “তৰা লখিমী ছোৱালী, ঘৰখন চম্ভালি ল'ব পাৰিব, আপুনি চিন্তা নকৰিব”, আয়ে পিতাইক আশ্বাস দিয়ে। হ'লেও বুজি পাওঁ আই-পিতাইৰ পেহীলৈ মনত পৰে। কিন্তু সকলোবোৰ কথা আই-পিতায়ে ভবাৰ দৰে নহয়গৈ। প্ৰথম দুবছৰমান বিতৰে-সকামে পেহী আহিছিল, পিছলৈ নহা হ'ল। পেহাইঁতৰ মাটি-বাৰী বহুত, যোথ পৰিয়াল, সেয়ে পেহী আজিকালি আহিবলৈ আহৰি নোপোৱা হ'ল, এইবুলিয়েই আই-পিতায়ে ভাবি ল'লে।

“ন-ছোৱালী.... অ’ ন-ছোৱালী”, ৰাতিপুৱাই পদূলিমুখত সেয়া মাখনী আইতাৰ মাত। আমি মুখ টিপি হাঁহো। আইৰ বিয়া হৈ অহা ইমান বছৰ হ'ল পিচে মাখনী আইতাৰ বাবে আই এতিয়াও ন-ছোৱালীয়ে হৈ আছে! আইতাৰ মাতত আই ওৰণি টানি লৰালৰিকৈ ওলাই গ'ল। আইতাক আনি একেবাৰে জুইহালতে বহোৱালেহি। আয়ে ৰাতিপুৱাৰ জলপানৰ দিহা লগাই আছিল। “মামু, আইতালৈ তামোলৰ খুন্দনাটো লৈ আহ” মোলৈ আয়ে কাম পাচিলে। “ই, মনেন নাই নেকি”, আইতাই পিতাইক বিছাৰিলে।

“আহোঁ অ’ খুৰীটি, ভৰিটো তিয়াই আহিছোঁ ৰ”, পিতায়ে মাত লগালে। পাছফালে বাৰীত কাম কৰি আছিল চাঙৈ, আইতাৰ মাত শুনি ৰান্ধনীঘৰ পালেহি।

“শুনচোন, মই খবৰ এটাহে দিবলৈ আহিছোঁ। আমাৰ এই অকণিৰ মাক সিদিনা মাকৰ ঘৰলৈ গৈছিল নহয়, কালি গধূলিবেলিকা আহি ঘৰ পালেহি”। অকণিৰ মাক মানে আইতাৰ সৰু বোৱাৰীয়েক, পেহাইঁতৰ একে গাঁৱৰে, দুঘৰমান পাৰ হৈ ওচৰতে ঘৰ। তৰাপেহীৰে যে কিবা খবৰ দিবলৈ আহিছে বুজি পালোঁ। আই পিতাইৰ মুখলৈ চালোঁ, উৎকণ্ঠাৰে ভৰা। মাখনী

আইতাই কৈ গ'ল, “এহ, কি বুলিনো কওঁ এতিয়া, শুনচোন মনেন তই সোনকালে তৰাৰ ঘৰলৈ এপাক গৈ আহ। শুনিলোঁ তৰাৰ গিৰিয়েকে বোলে তৰা বাজী বুলি ঘৰত আৰু এজনী সুমুৱাইছেহি হেনো। শত্ৰু-শাছৰেকেও বোলে নতুনজনীকহে আদৰিছে। বেচেষী তৰাজনীৰ বা কি অৱস্থা হৈছে। শুনি যে ইমান বেজাৰ পাইছোঁ, ৰাতিটো শান্তিৰে থাকিব পৰা নাই। ৰাতি বিয়লিখন আহিবলৈ টান, সেয়ে পুৱাই আহিছোঁ, বোৱাৰীয়ে নিজে আহিব খুজিছিল, পিচে অকণিৰ বাপেক চহৰলৈ ওলাইছে সেয়ে দেৰি হ'ব বুলি মোকে পঠিয়ালে”। আইতাৰ দুখ ভেঁজাল নহয়, জানো, ঘাটমাউৰা বুলি তৰা পেহী গোটেই গাঁওখনৰে চকুৰ মণি আছিল। আইতাৰ কথা শুনি আই পিতাই তাতে থৰ লাগিল। ল'ৰালৰিকৈ গা-মূৰ তিয়াই পিতাই পেহীৰ তালৈ বুলি ওলাই গ'ল, আয়ে যতনাই দিয়া জলপান হাতেৰে নুচুলেই। গধুৰ মন এটা লৈ আমিও স্কুললৈ ওলালোঁ। আহিহে গম পাম, পেহীৰ কি হ'ব এতিয়া।

সেয়া পেহীৰ বিয়াৰ চাৰিবছৰৰ পাছৰ ঘটনা। পিতায়ে পেহীক তাত থাকিবলৈ নিদিলে, লগতে লৈ আহিল। সেইখন ঘৰত যে পেহী বহুত অৱজ্ঞা, অৱহেলা আৰু মানসিক অত্যাচাৰৰ সম্মুখীন হৈছিল, পেহীক দেখিয়েই গম পোৱা গৈছিল। পেহীক বোলে ঘৰৰপৰা উলিয়াই ঢেকীশালত থাকিবলৈ দিছিল। মানুহ ইমান নিষ্ঠুৰ হ'ব পাৰে সেয়া আই পিতাইৰ কল্পনাৰো অগোচৰ আছিল। প্ৰচণ্ড ধুমুহাই যেনেকৈ ঘৰ-বাৰী মহতিয়াই বিধস্ত কৰি থৈ যায়, পেহীৰ অৱস্থাও তেনেকুৱাই হৈছিল। ইমান ধুনীয়া পেহীজনী শুকাই- খীণাই গৈছিল। চকুৰ তলৰ ক'লা দাগ, অবিন্যস্ত চুলি, শোঁতাপৰা গাৰ ৰঙে পেহীয়ে নোকোৱা বহুত কথাই কৈ গৈছিল। আইক সাৱটি কান্দোনত ভাগি পৰা পেহীক সান্ধনা দিবলৈ আই আছিল ভাষাহীন।

লাহে লাহে পেহী সামান্য প্ৰকৃতিস্থ হৈছিল। কাৰোবাৰ কথাই যাতে পেহীৰ মনত আঘাত নিদিয়ে তাৰ বাবে আই পিতাই সতৰ্ক হৈছিল। কিন্তু পাৰ হৈ যোৱা দিনবোৰৰ দুঃস্মৃতিয়ে পেহীৰ জীৱন দুৰ্বিষহ কৰি তুলিছিল। কেতিয়াবা উদাস দৃষ্টিৰে শূন্যলৈ চাই থকা, কেতিয়াবা আঠুত মূৰ গুজি জলকা মাৰি বহি থকা পেহীৰ নিদ্ৰাহীন ৰাতিবোৰৰ ময়ে সাক্ষী, যিহেতু পেহী আৰু মই একেটা কোঠাতে থাকোঁ। মাজৰাতি বিছনাত বহি উচুপি থকা পেহীক মই অসহায় হৈ চাই থকাতকৈ যদি কিবা প্ৰকাৰে সহায় কৰিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

এনে সময়তে এদিন গধূলি হোৱাৰ আগে আগে পেহী ঘৰৰ পৰা নাইকিয়া হৈ গ'ল, চাৰিওফালে হাঁহাকাৰ লাগিল। কোনোবাই ক'লেহি কানিমুনি বেলিকা নৈৰ ফালে হেনো তিৰোতা এজনী গৈ থকা দুৰৈৰপৰা দেখা পাইছিল। কথাটো শুনি লগে লগে সকলো নৈৰ ফালে ঢাপলি মেলিলে। বহুত দেৰি তাতে বিচাৰ খোচাৰ কৰিলে পিচে পেহীৰ একো শৃংগুত্ৰ নাপালে। সকলোৱে সেয়ে পিছদিনা পুলিচক খবৰ দিয়াটোৱে ভাল হ'ব বুলি থিৰাং কৰিলে। চোতালৰপৰা ৰাইজৰ ভিৰটো লাহে লাহে পাতলিছিল, ঠিক সেইসময়তে পেহীক পদূলীমুখত দেখা পোৱা গ'ল। চাদৰৰ আঁচলেৰে মুখ ঢাকি প্ৰায় দৌৰি অহাদি আহি পেহী ভিতৰত সোমালেহি। পিতাইৰ নিৰ্দেশত বাকী থকা ৰাইজ আঁতৰি গ'ল। এনেয়া পেহীৰ ৰাইজৰ মাজত মতেই নোলাব সকলোৱে জানে, সেয়ে কোনোও আপত্তি নকৰিলে। পিতাই আহি পেহীৰ কাষতে বহি মূৰত হাত ফুৰাই মৰমেৰে সুধিলে, “ক'ত গৈছিলি তৰা, আমি বৰ ভয় খাই গৈছিলোঁ। মোক নকৰ যদি বোৱেৰকে সকলো কথা ক'বি বাৰু, কিন্তু এনেদৰে নাইকিয়া হৈ নাযাবি”। পিতাই উঠি বাহিৰলৈ গৈছিল, আইক ৰাতিৰ সাজৰ যো-জা কৰিবলৈ ইংগিত দিলে। মোক ক'লে, “পেহীৰ ওচৰতে বহি থাক যা”।

সেইদিনা ৰাতিৰ সাজ খাওঁতে যথেষ্ট দেৰি হৈছিল। পিতায়ে তামোল এখন মুখত ভৰাই বিছনাত বাগৰিবলৈ লওঁতেই বাহিৰত কোনোবাই মাতি থকা শুনিলে। “মনেন ককাই, অ’ মনেন ককাই”। দুৱাৰ খুলি আমাৰ

সকলোৰে আচৰিত হোৱাৰ পাল, বাহিৰত এই ৰাতিখন ৰফিকাই থিয় হৈ আছিল। “জৰুৰী কথা এটা আছিল ককাই। বেয়া নাপাবা ৰাতিখন আমনি দিয়াৰ বাবে।” ৰফিকাইক ভিতৰত বহিবলৈ দিলে। আয়ে কিহেৰে আলহী সোধেপোছ কৰা যাব ভাবি থাকোঁতে ৰফিকাইয়ে মাত লগালে, “বৌ একো কৰিব নালাগে, আপুনি মাত্ৰ ইয়াতে বহি মোৰ কথাখিনি শুনক। তৰা এতিয়া কেনে আছে, ভাতপানী খালেনে?” তেনেতে আইৰ তাতে থিয়দঙা দি থকা আমালৈ চকুত পৰিল। আইৰ চকুৰ চাৰনিতো বুজি পালোঁ আমাৰ উপস্থিতি তাত কাম্য নহয়। আমি আঁতৰিলোঁ কিন্তু কাণ আমাৰ থিয় হৈ থাকিল। বহাকোঠাৰ পৰা সৰু সৰুকৈ অহা মাত-কথাৰপৰা এইটো বুজি পালোঁ যে তৰা পেহীয়ে আজি নৈপাৰৰ থিয় গৰাইদি বোলে জঁপিয়াই আত্মঘাতী হ’ব খুজিছিল। ভাগ্যক্ৰমে সেইবাটোৰে আহি থকা ৰফিকায়ৈ দেখা পাই ধৰিলেগৈ। পাছত ৰফিকায়ৈ বুজাই বঢ়াই পেহীক আনি পদূলিমুখত থৈ গ’লহি। চোতালত মানুহ থকাৰ বাবে ৰফিকাই ঘূৰি গ’ল, সকলোৰে আগত এইবোৰ কথা ক’ব নিবিচাৰিলে। মিছামিছি বদনাম হ’ব। এনেয়েও হৈ যোৱাখিনিয়ে কম যাতনা দিছেনে তাইক।

বিছনাতে বহি থকা পেহীলৈ চালোঁ, পেহীৰ দুচকুত ভৰবাৰিষাৰ ঢল। পেহীয়ে এনে এটা চৰম সিদ্ধান্ত লৈছিল আৰু মই একোৰে ভু নাপালোঁ, নিজকে বৰ দোষী অনুভৱ কৰিলোঁ। ৰফিকাইৰ বাবে আজি পেহীক ঘূৰাই পালোঁ, নহ’লে..... তেনেতে আই সোমাই আহিল। “তৰা এইফালে আহচেন, নাকাদিবি। ককায়েৰে মাতিছে”, পেহীক লৈ গ’ল, আমিও কাণ উনাই পাছৰখিনি কথা শুনিবলৈ চেষ্টা কৰিলোঁ। “মহেনকাই আৰু বৌ, মই কথা এটা ক’ব খোজোঁ, আগেয়ে কৈ লওঁ, কথা শুনি খং নকৰিবা মোক, আৰু তৰাকো”, ৰফিকাইৰ মাত শুনা গ’ল।

“তৰাক মই বিয়া কৰিব বিচাৰোঁ”, ৰফিকাইৰ মাতটো আবেগতে কঁপা যেন লাগিল। গলখেকাৰি এটা মাৰি ডিঙিটো পৰিষ্কাৰ কৰি এইবাৰ দুচকুৰে ক’লে, “পৰা হ’লে তৰাৰ হাত খুজিবলৈ আজি নহয়, আগতেই আহিলোঁহেঁতেন, তৰাৰ বিয়া হোৱাৰ আগতেই। কিন্তু কি কৰিম মই যে বেলেগ ধৰ্মৰ। তৰাক মই সৰুৰেপৰা দেখি আহিছোঁ, সঁচা কওঁ, তাইক মই সেই স্কুলত একেলগে পঢ়াৰ দিন ধৰি ভাল পাই আহিছোঁ। কিন্তু আমাৰ বিয়া সমাজে মানি নল’লেহেঁতেন। সেয়ে তেতিয়া সাহস নকৰিলোঁ। তৰায়ো জানে এই কথা। তায়ো মান্তি নহ’ল, বোলে আপোনালোকক দুখ দি মোৰ লগত পলাই যাব নোৱাৰে। তাতকৈ আপোনালোকৰ পচন্দমতেই বিয়া হ’ব”, কথাখিনি কৈ ৰফিকাই অলপ দেৰি ৰ’ল, “যি হ’ল হৈ গ’ল বাৰু, কিন্তু এতিয়া মই আৰু তৰাৰ দুখ সহিব নোৱাৰোঁ। মই আপোনালোকক কথা দিছোঁ তাইক সুখেৰে ৰাখিম মই, কেতিয়াও একো দুখত পৰিবলৈ নিদিওঁ”।

বহুত দেৰি নীৰবতা, হয়তো কি ক’ব পিতায়ে ভাবি পোৱা নাই। “ৰফি, তোমাক বা তৰাক আমি খং কৰাৰ কথা নাহে ইয়াত। সমাজখন আছে বাবেই আমি আছোঁ, সেয়ে সমাজৰ নিয়ম মই ভাঙিব নোৱাৰোঁ। তোমাৰ দৰে যোগ্য ল’ৰা হয়তো তৰাৰ বাবে কোনোৱেই নাছিল। কিন্তু, কি কৰোঁ সামাজিক নিয়মৰে তোমালোকৰ বিয়া মই পাতি দিব নোৱাৰোঁ।”

“জানো, মহেন কাই। তুমি মোক আজিয়েই একো কথা দিব নালাগে। কিন্তু যদি তুমি সন্মতি দিয়া তেন্তে মই অহা ৰবিবাৰে আহি তৰাক লৈ যামহি। ইয়ালৈ অহাৰ আগে আগে মোৰ আইক কথাখিনি ক’লোঁহেঁ, আইৰ একো আপত্তি নাই বৰঞ্চ এই কথা জানি আই খুউব সুখী। চহৰৰ ক’লেজত মোৰ চাকৰিটোও এতিয়া স্থায়ী হ’ল। তৰাকো তালৈকে লৈ যাম।”

কথাখিনি কৈ ৰফিকাই গ’লগৈ। “তৰা, তই বা কি ভাব। তই যি বিচাৰ তাকে হ’ব। আমাৰ কথা ইমান নাভাবিবি। তই সুখেৰে থাকিলে আমিও সুখী।” পিতায়ে কোৱা শুনিলোঁ। আই পিতাইৰ ইতিবাচক সহঁৰিয়ে তৰা পেহীক ৰফিকাইৰ প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰিবলৈ সাহস দিলে। সেয়ে ৰফিকায়ৈ কথা দিয়ামতেই ৰবিবাৰে গধূলি আহি তৰাপেহীক লৈ গ’ল। তেওঁলোকৰ নিয়মমতে ৰফিকাইৰ সৈতে পেহীৰ নিকাহ হৈ গ’ল। সেই সমাজে পেহীক আদৰি ল’লে। অৱশ্যে আমি তাত ভাগ ল’বলৈ যাব নোৱাৰিলোঁ। পিচে আই-পিতাইক দেখি ভাৱ হ’ল দূৰৈত থাকিও তেওঁলোক পেহীৰ বাবে সুখী। কিছু বছৰৰ পাছত মই সুখ্যাতিৰে স্কুলৰ দেওনা পাৰ হৈ চহৰৰ ক’লেজত নাম লগালোঁগৈ। নামভৰ্তি চলি থাকোঁতেই পাছফালৰপৰা চিনাকি মাত এষাৰ শুনিলোঁ “মামু”, সেয়া ৰফিকাই মানে ৰফি পেহাৰ মাত। সেইখন ক’লেজতে বিত্তীয় বিভাগত কাম কৰে। নামভৰ্তিৰ পাছত ৰ’বলৈ নিদিলে, মোক আৰু পিতাইক নি ঘৰ পোৱালৈগৈ। তেওঁলোকৰ এতিয়া চহৰতে নিৱাস। তৰা পেহীক দেখি আবেগ সামৰিব নোৱাৰিলোঁ, অশ্রুসিক্ত নয়নেৰে সাৱটি ধৰিলোঁ। এসময়ত ‘বাজী’ আখ্যা পোৱা পেহী এতিয়া দুটা সন্তানৰ মাক। পেহী যে এতিয়া সুখী দেখিয়েই ধৰিব পাৰিলোঁ।

“আপোনালোক বহক। মই গা তিয়াই লওঁ”, ৰফিকায়ৈ আমাক বহুৱাই গা-ধোৱা ঘৰত সোমাল। পিতায়ে বাৰীখন চাবলৈ বুলি পিছফাল পালৈগৈ। হঠাতে এটা চিনাকি সুখৰিৰ লহৰে ঘৰটো ভৰাই তুলিলে.....মই যেন আকৌ সেই নৈৰ ঘাটত..... গাভৰুজাকৰ হাঁহিৰ মাজত ..... আৰু নৈৰ সিপাৰে সেয়া চকামকাকৈ বাৰু কাক দেখিলোঁ.....সম্মুখত থকা পেহীলৈ চালোঁ। সেই একেই তেজৰঙা গাল, মুখত লাজুকী হাঁহি .....হঠাতে মই ইমানদিনৰ এটা সাথৰৰ যেন উত্তৰ পাই গ’লোঁ .....পেহীৰ হাঁহিটো লাহে লাহে মোলৈও সংক্ৰমিত হ’ল এটা ভাললগা গীতৰ কলি হৈ।

ৰোমছন

■ প্ৰিয়ঙ্কা কোঁৱৰ

শীতৰ এটি পুৱা, চাৰিওফালে ঘন কুঁৱলী। তাৰ মাজেৰে এটি কায়া, লাহে লাহে মোৰ দিশে আগুৱাই আহি আছে। অলপ মণিব পৰা হ'লত দেখা পালোঁ এয়াচোন মোৰ বাল্য বান্ধৱী ৰক্তিম, কিন্তু ইমান পুৱাই তাই ক'ৰ পৰা আহিল। তাইক দেখা পাই মোৰ মনটো অতীতৰ ল'ৰালি কাললৈ উৰা মাৰিলে।

পুহমাহৰ শীতৰ ৰাতি শেঁতা শেতেলিত কোনে আগতে শুব পাৰে তাকে লৈ সদায় মোৰ আৰু মোৰ সৰু ভণ্ডিৰ মাজত কাজিয়া, কাৰণ বিছনাখনত প্ৰথমে যোৱা গৰাকীয়ে বেছি ঠাণ্ডা পাব যে। কিয়ে এক আমেজ ভৰা চিন্তাবিহীন জীৱন আছিল। আছিল মাথোঁ মৰম আৰু সৰু সৰু আন্ধাৰবোৰ।

পুহমাহৰ ৰাতিৰ ঠাণ্ডা কিছু কমাবলৈকে নেকি মায়েচোন সদায় পুৱাৰ পৰা দুপৰীয়ালৈকে লেপ কম্বলবোৰ ৰ'দত ৰ'দাইছিল। ইয়াৰ মাজতো এক সুকীয়া আমেজ আছিল। দুপৰীয়া ৰ'দত দিয়া লেপৰ মাজত সোমাই কমলা খোৱাৰ আমেজেই বেলেগ আছিল। সেই আমেজবোৰ আজিৰ শীত তাপ নিয়ন্ত্ৰিত ঘৰবোৰত নাই। শীতৰ সন্ধ্যা বাহিৰৰ টিঙত টিপ টিপ কুঁৱলীৰ

শব্দ আৰু সোৱা মায়েচোন পাছফালৰ বাৰান্দাত আমাৰ চাৰিওজনৰ বাবে কয়লাৰ চৌকাত কয়লা গৰম কৰিছে। তাৰ চাৰিওফালে বহি পৰিয়ালৰ সকলোৱে মিলি কথাৰ মহলা মাৰোঁ। তাৰ মাজতে কেতিয়াবা সৰু খুৰাই আহি ভৌতিক গল্প কয়। জয়াল ৰাতিবোৰ যেন আৰু জয়াল আৰু জীৱন্ত হৈ পৰে। আজিও চোন হৃদয়ৰ কোনোবা কোণত সেই স্মৃতিবোৰ মিঠা মিঠা ভাৱ এটা হৈ ৰৈ আছে।

জীৱন যুঁজত বহুত আগুৱাই আহিলোঁ, নিজ মাটিৰ পৰা বহু নিলগত। তথাপিও মনটো সদায় সোঁ সাত সাগৰৰ সিপাৰৰ মাতৃভূমিতে থাকে।

“প্ৰণয়া...প্ৰণয়া...কি ভাবি আছে?” ৰক্তিমাই আহি মাত দিয়াত হঠাৎ বাস্তৱলৈ ঘূৰি আহিলোঁ। “অ, ৰক্তিম, ক'ৰ পৰা আহিলি এই পুৱাই পুৱাই? ব'ল ব'ল বহুদিন তোক দেখাই নাই। ভিতৰলৈ ব'ল। প্ৰথমে মুখ হাত ধুই চাহ একাপ খাই ল।”

বাল্যবান্ধৱীক পাই প্ৰণয়া আনন্দত আত্মহাৰা হৈ পৰিল। দুয়োৰে যে বহুত স্মৃতি ৰোমছন কৰিবলৈ আছে। আজি দুয়ো ওৰে নিশা কথা পাতিব.....

■ ■ ■

হেৰাই যোৱা শেৱালিৰ সুৰাস

■ কাকলী নাথ

অস্মি ঐ অস্মি কি ভাবি আছা? ভাত দিছোঁ খোৱাহি আহা! মাকৰ মাতত সন্নিহিত ঘূৰাই পোৱাদি পালে অস্মিয়ে। অতীতৰ কোন পৃষ্ঠাত যে নিজকে বিচাৰি হেৰাই গৈছিল তাই একো গম পোৱা নাছিল। ওচৰতে মোবাইলত নিবিড় ভাবে বাজি আছিল জিতুলৰ সেই গানটো

বহু ৰাতি হ'ল জানা,
বহু গান আজি হ'ল গোৱা
ৰাতি পুৱাবলৈ অলপ সময়
জানা নে নাজানা !!!

আজিকালি অস্মিজনীৰচোন একোৱেই ভাল নালাগে, কিয় জানো সকলোতে তাই শ্বাসৰুদ্ধ অনুভৱ কৰে। সচাকৈ সময়ৰ এয়া বিশাল পৰিবৰ্তন। এখন সৰু পৰিয়ালৰ ডাঙৰ ছোৱালী হিচাবে বহু কষ্টৰ মাজতো ৰঙীন সপোন দেখিছিল অস্মিয়ে। পঢ়াশুনাত অতি মেধাবী ছাত্ৰী হিচাবে মাক দেউতাকলৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই অনা অস্মিজনী যেন অকৃত্ৰিম জগতত পথ বিহুল হৈ গ'ল। কিছুমান কথা যেতিয়া নভৱাকৈ হয় নতুবা অপ্রত্যাশিতভাৱে সংঘটিত হয় তেতিয়া সুখ আৰু দুখ দুয়োটিহি অনুভৱ হয়। মনত পৰে তাইৰ শৈশৱকালৰ দিনবোৰলৈ, কিদৰে জামু, জলফাই গছৰ তলত বালিঘৰ সাজি নাৰিকলৰ কোৰোকাত চাঙে টেঙাৰ ভাত ৰন্ধা খেলিছিল। বহাগ বিহু আৰু মাঘ বিহুৰ সেই ওচৰ চুবুৰীয়াৰ কণ কণবিলাকে মিলি কৰা হাঁহি ফুৰ্তিবোৰ আৰু সেই ঝুঁৰি গুপটো! মনত পৰে গণনা কৰিব নজানা স্বত্বেও আৰ্জিত পইচাৰে সুন্দৰকৈ পৰিবেশন কৰা বালিভোজবোৰ সচাকৈ কি যে মধুৰ আছিল তাহানিৰ দিনবোৰ। নিভাজভাবে কৰা সেই হাঁহি ফুৰ্তিবোৰ যেন কৰবাত হেৰাই গ'ল, হেৰাই গ'ল শৈশৱৰ সেই সোণালী দিনবোৰ..... অস্মি ক্ৰমান্বয়ে গাভৰু হ'ল, যৌৱনে যেন তাইৰ সৌন্দৰ্য্যত সুৰগা চৰালে। বহু ডেকা ল'ৰাৰ সপোনৰ কুঁৱৰী আছিল অস্মি, কিন্তু তাই আছিল দৃঢ়প্রতিজ্ঞ নিজৰ লক্ষ্যত উপনিত নোহোৱা পৰ্যন্ত কোনো প্ৰেমৰ জালত নপৰিল তাই। সাহিত্য আৰু আৰ্টৰ প্ৰতি থকা অনুৰাগখিনি চৰ্চা কৰিবৰ উদ্ভাৱল আছিল মনবোৰ- তৰাফুলা আকাশৰ জোনাকী বৰষুণবোৰক আবদ্ধ কৰিব বিচাৰিছিল ঠিক মামনি ৰয়চম গোস্বামীৰ দৰে আৰু বিলীন হৈ যাব খুজিছিল অনুৰাধাৰ দেশত। সময়ৰ সোঁতত বাগৰি আহি এদিন অস্মি আহি পৰিল মহানগৰীৰ জাকজমকতাৰে ভৰা সেই কলেজখনত। কলেজীয়া তথা হোষ্টেলীয়া জীৱনে যেন ঘূৰাই আনিছিল পুনৰবাৰ শৈশৱৰ সেই ওমলা দিনবোৰ...বালিঘৰৰ পৰিৱৰ্তে ৰাল মেগাজিন, কলেজৰ মেগাজিনত নিজৰ প্ৰতিভা বিকাশৰ পথ পাই তাই যেন আকৌ সজীৱ হৈ উঠিছিল..উৰি ফুৰিছিল ৰঙা বিৰিঙীয়া পখিলাৰ দৰে এটা ফুলৰ পৰা আনটো ফুললৈ..সহজ সৰল জীৱন এটা অস্মিৰ কাম্য আছিল। অস্মিজনী যেন এগৰাকী প্ৰেমিকালৈ ৰূপান্তৰিত হৈছিল- মন গৈছিল কাৰোবাৰ চকুত চকু থৈ প্ৰকৃত প্ৰেমৰ উপলব্ধি কৰিব।

কোন তুমি সেই প্ৰেমিক
যিয়ে দেখুৱাই মোক আন্ধাৰৰ জোনাক,
পাৰিবা জানো স্পৰ্শ কৰিব মোৰ হিয়াৰ উপলব্ধিবোৰ
পাম নে মই প্ৰেমৰ এক মিঠা আভাষ.....
হ'ব পাৰিম জানো তোমাৰ আকাশৰ পপীয়া তৰা.....

প্ৰেমক জীয়াই ৰখাৰ এক আশ্ৰিত চেষ্টা আছিল অস্মিৰ, আচলতে প্ৰেমৰ সংজ্ঞা বিচাৰি আজিও যেন পথ বিভোৰ তাই। জীৱনৰ কোনো এটা মুহূৰ্তত সাংসাৰিক বোজাই যেন তাইক জুৰুলা কৰি আছে..বহু সময়ত ডায়েৰিখনকে সন্মুখত লৈ ভাৱৰ বুৰবুৰণিবোৰ অঁকাই-পকাই লিখি থাকে তাই, নাজানে তাই সেয়া কবিতা নে অইন কিবা, নে কবিতা হ'বলৈ গৈ ৰৈ গৈছে, তাকো নাজানে যে সেয়া তাইৰ হৃদয়ৰ শব্দৰলী নে সময় পাৰ কৰাৰ এক প্ৰয়াস মাথোঁ!

“মন যায় যেন কেতিয়াবা মোৰ বুকুৰ জোৱাৰ জাকৰ উমান পাবা তুমি...

মন যায় কেতিয়াবা তোমাৰ লগত জোনাক নিশা নিয়ৰসনা শেৱালিৰ তলত হাতে হাত দি খোজ দিম.....

মন যায় কেতিয়াবা তোমাৰ উশাহত বিলীন হৈ যাম আৰু নিসংগতাক চিৰদিনৰ বাবে বিদায় দিম.....

মন যায় তোমাৰ হৃদয়কপী বৰ গছজোপাত অলপ জিৰাম গৈ..
আৰু কেতিয়াবা মন যায় দুয়ো একেলগে তিৰবিৰীয়া আকাশত তৰা গণিম...

কেৱল মন যায় আৰু মনেই যায়...”

অব্যক্ত বহুতো কথাই মন দাপোণত খেলি মেলি কৰি থাকে। দুটি সন্তানেৰে এখন সুন্দৰ সংসাৰৰ গৰাকী তাই, হয়তো ইয়েই দিয়ে এখন পৰিপূৰ্ণ হৃদয়ৰ পৰিভাষা। অস্মি আজি বিভোৰ, পথবিচ্যুত তাইৰ নিজৰ বাবেই। জীৱনত কামনা কৰা সকলোবোৰ প্ৰাপ্য নহ'বও পাৰে, তথাপি বিধিৰ প্ৰদত্তখিনি তাইৰ গ্ৰহণযোগ্য হোৱা উচিত... প্ৰেমৰ পৰিভাষা কোনো পুৰুষৰ মাজত আৱদ্ধ নহয়... প্ৰেম বহুৰূপী, প্ৰেমৰ ব্যাখ্যা সম্পূৰ্ণ ব্যক্তিগত, মাতৃপ্ৰেম, ভাতৃপ্ৰেম, ভগ্নীপ্ৰেম সকলো তাই পূৰ্ণভাৱে উপলব্ধি কৰিছে। শৈশৱৰ হেৰাই যোৱা মিঠা ক্ষণবোৰচোন জীপাল হৈ আছে মাৰ নিস্বার্থ নিৰ্ভেজাল মৰমবোৰত...নিসংগী হ'লেও নিস্বার্থ নিবিড়ভাৱে সন্তানৰ দায়িত্ব পালন কৰাই জানো প্ৰেমৰ পূৰ্ণৰূপ নহয়? অস্মিয়ে আজি যেন নতুন জীৱন লাভ কৰিলে, দৃঢ়প্রতিজ্ঞ হ'ল কৰ্তব্যপ্ৰেম পূৰ্ণ কৰিবলৈ। ভাত বাঢ়ি খাবলৈ মাতি থকা মাকৰ মাতত কল্পনাৰ এক অচিন দেশৰ পৰা বাস্তৱত ভৰি দিলে তাই, প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ হ'ল প্ৰতিষ্ঠা কৰিব তাইৰ হৃদয়ৰ বেদীত মাকৰেই প্ৰতিমূৰ্তি...

মই

■ বৰদা তালুকদাৰ

মই হ'লোঁ এটি স্বকীয় সত্ত্বা
মই হওঁ নিজেই নিজৰ দৃষ্টা।

মই হওঁ স্বাধীনচেতীয়া মনৰ অধিকাৰী
মই মানি নলওঁ পৰাধীনতা শিৰনত কৰি।

মই প্ৰাধান্য দিওঁ মোৰ আত্মসন্মানক
মই প্ৰশ্নই নিদিওঁ কেতিয়াও অহংকাৰক।

মই ঘৃণা কৰোঁ সকলো ধৰ্মাধিকৃতক
মই সন্মান কৰোঁ কেৱল মানৱতাক।

মই হ'ব নোৱাৰিলোঁ মিতব্যয়ী জীৱনত
মই ৰাখিব নোৱাৰিলোঁ টকা পইচা হাতত।

মই চেষ্টা কৰোঁ সদায় পৰোপকাৰী হ'বলৈ
মই কুণ্ঠাবোধ নকৰোঁ নিজৰ স্বার্থ দূৰত ৰাখিবলৈ।

মই চাই থাকিব নোৱাৰোঁ দুখীয়াৰ দৰিদ্ৰতা
মই অতিকৈ বেয়া পাওঁ মানুহৰ স্বার্থপৰতা।

মই ব্যথিত হওঁ মানুহৰ দুখ আৰু বিপদত
মই সমভাগী হ'বলৈ চেষ্টা কৰোঁ তেওঁলোকৰ লগত।

মই বিশ্বাস কৰোঁ যুক্তিবাদত
মই নকৰোঁ আপোচ কাৰোঁ লগত।

মই সদায় অটল থাকোঁ মোৰ স্থিতিত
মই কদাপি লৰচৰ নকৰোঁ কিঞ্চিৎ।

মই সদায় হওঁ সকলো কথাত স্পষ্টবাদী
মই পৰোঁ কেতিয়াবা বিপদত হ'বলৈ যায় সত্যবাদী।

মই সৰু কথা চাওঁ যোগাত্মক দৃষ্টিৰে
মই মনৰ ভাৱ প্ৰকাশ কৰোঁ নিৰপেক্ষ সৃষ্টিৰে।

মই চিন্তা কৰোঁ সদায় আকাশলংঘী
মই সৰুৰ পৰাই আছিলোঁ উচ্চাকাংক্ষী।

মই বাস্তৱায়িত কৰিব নোৱাৰিলোঁ মোৰ উচ্চাকাংক্ষা
মই হয়তো পূৰণ কৰিব নোৱাৰিলোঁ বহুতৰে আকাংক্ষী।

মই কাৰোঁ ঠগ, প্ৰবঞ্চনা আৰু অন্যায়ক ভ্ৰক্ষেপ নকৰোঁ
মই সকলো ঘাট প্ৰতিঘাত হেলাৰঙে অতিক্ৰম কৰোঁ।

মই মোৰ শত্ৰুকো জ্ঞান কৰোঁ মিত্ৰৰ নিচিনা
মই আকোঁৱালি লওঁ সিহঁতক কৰি পুনৰ বিবেচনা।

মই কেতিয়াবা মন মেলোঁ কৰিবলৈ ৰাজনীতি
মই সুবিধা পালে বন্ধ কৰিম সমাজত প্ৰচলিত দুৰ্নীতি।

মই, মই হৈয়ে থাকিব বিচাৰোঁ আত্মবিশ্বাসেৰে
মই জীৱন যুদ্ধত আগুৱাই যাম নতুন প্ৰত্যাশাৰে।

বোৱাৰী

■ মৌচুমী ভট্টাচার্য

ক্ৰিং.... ক্ৰিং.... কৈ বজা ম'বাইলৰ এলাৰ্মৰ শব্দত হিয়া সাৰ পাই উঠিল। অ, ছয় বাজিবৰে হ'ল... সোনকালে উঠি ব্ৰাছ কৰি গাটো ধুই আজৰি হৈ লোৱাটোৱেই ভাল হ'ব। নতুন ঘৰ এখনত তাইৰ অলপ আচম্ভাও নলগা নহয়। মাকৰ ঘৰত হোৱা হ'লেতো এতিয়া কথাই নাছিল, ছয়টা বজাত তাই সপোনৰ ৰাজ্যত বিচৰণ কৰি ফুৰিব পাৰে, পঢ়াশুনা অৰ্থাৎ পৰীক্ষা নথকা দিনকেইটাত অন্ততঃ... পৰীক্ষাৰ সময়ত অৱশ্যে কথাটো অলপ সুকীয়া। ব্ৰাছ কৰি থাকোঁতে কিয় এটা শোকে তাইৰ মনত ক্ৰিয়া কৰিছে, ঘৰত বিয়াৰ আগদিনালৈকে ৰাতিপুৱা দেৰিকৈ উঠি ব্ৰাছডাল লৈ ইফাল সিফাল কৰি মুখ খন ধুই মাকে বনাই দিয়া চাহকাপ খায়। কিন্তু এতিয়া লৰালৰিকৈ মুখ ধুই অকল মুখ ধুৱাই নহয় গাটোও ধুই চিখা পাকঘৰত সোমাব লাগিব। ইমান ঠাণ্ডাত এইহেন মাঘ মাহত ইমান সোনকালে গা ধুই পাকঘৰত সোমাই সকলোৰে কাৰণে চাহ আৰু আন খোৱাৰ যোগাৰ কৰাৰ তাইৰ যে অভ্যাসেই নাই। ভাবি ভাবি চকুপানী মচি কোনোমতে পাকঘৰ পাই সকলোৰে কাৰণে চাহ বনোৱাত লাগিল। তাৰ পাছত শাখৰ নিৰ্দেশ মতে সকলোৰে কাৰণে ৰুটিৰ বাবে আটা সানিব লগা হ'ল। “হে ঈশ্বৰ... ক'ত সোমালোঁহি মই” মনতে ভাবিলে তাই, মাকে সানি থোৱা আটাৰে ৰুটি লুচি বনাই খোৱাৰ অভ্যাস নথকা নহয়, কিন্তু নিজে আটা মঠি খুব কমেহে বনায়..... তাতে আকৌ বিয়াৰ ঘৰৰ আলহি আছেই, সকলোৰে বাবে ইমানবোৰ? হ'ব কৰিবতো লাগিবই, উপায়তো নাই। পিচে জাগৰাকীয়ে আহি অলপ সহায় কৰি দিয়াত তাই কিছু সকাহ পালে।

ল'ৰাবোৰৰ হ'লে সকলোখিনি একেই থাকে। অৰিন্দম তাইৰ স্বামী, এইকেইদিন চুটিত আছে বাবে তেওঁ ইমান দেৰিলৈকে শুই আছে, আঠ বাজিবৰে হ'ল। তেওঁৰতো বিশেষ একো পৰিৱৰ্তন হোৱা নাই। তেওঁ আগৰ দৰেই উঠিছে, পিন্ধিছে, ফুৰিছে।

অৰিন্দম : হিয়া চাহ একাপ দিয়া... মোৰ উঠা সময় হ'ল। চাহ দিবলৈ আহোঁতে তেওঁ তাইৰ মনৰ খবৰ নোলোৱা নহয়... কি হ'ল তুমি যে ইমানকৈ মনটো মাৰি আছা, আমাৰ ঘৰত কিবা অসুবিধা পাইছা নেকি? “অসুবিধা তেনেকৈ একো নাই কিন্তু ইমান ৰাতিপুৱাই উঠিব লাগে, লগতে গা ধুই... এই অতসোপা কাপোৰ (মেখেলা- চাদৰ) এইবোৰ পিন্ধিব লাগে, মই বৰ অশাস্তিহে পাইছোঁ।

তাৰ কথাত অৰিন্দমে মিচিকিয়া হাঁহি এটা মাৰি ক'লে- অ'হ... সেইটো কথাহে... মই আকৌ ভাবিছিলোঁ কোনোবাই তোমাক কিবা ক'লে নেকি? ঠিক আছে বাৰু কাপোৰ কানি এইবোৰৰ উপৰি অন্য কিবা গুৰুতৰ সমস্যা হোৱা নাইতো... বুলি অৰিন্দমে কথাষাৰ শেষ কৰিবলৈ পালে কি নাপালে হিয়াজনী একেবাৰে জক্জকাই উঠিল.... অ' ইমান ডাঙৰ ডাঙৰ সমস্যাবোৰ থাকোঁতে আৰু কি সমস্যা হ'ব পাৰে? তোমালোক ল'ৰাবোৰে ক'ত বুজি পাবা। নিজে ৰাতিপুৱা উঠিয়ে গা ধুই চুৰিয়া পিন্ধিব লগীয়া

হ'লেহে গম পাবা?

অৰিন্দমঃ হ'ব বাৰু দিয়া... দুই এদিন আৰু যাবলৈ দিয়া, মই বাৰু তোমাক মাৰাৰ ঘৰৰ পৰা এদিন এপাক ফুৰাই আনিম, অন্তত তোমাৰ মনটো অলপ পাতল লাগিব।

তাইক কেনেদৰে খুচ কৰিব লাগে সেই কিটিপটো অৱশ্যে অৰিন্দমে নজনাকৈ থকা নাই।

বোৱাৰী মাৰাৰ ঘৰৰ পৰা আহি পালাহি? ঘৰত সকলোৰে ভালনে? তোমালোকৰ ঘৰৰ কাষতে থকা তোমাৰ বৰদেউতাৰ ঘৰৰ পৰা এপাক আহিলা নে বাৰু? নিজৰ ল'ৰা ছোৱালী নথকা মানুহ... তুমি মাত নিদিলে আকৌ তেওঁলোকে ওফোন্দ পাতে নহয় বুলি কোৱাত শাখৰেকৰ মাতত তাই সন্নিহ ঘূৰাই পালে। অত দেৰিয়ে আটাখিনি মুখৰ আগত লৈ দুটা একে ধৰণৰ বটল এটাত পানী আৰু আনটোত ৰিফাইন তেল লৈ আকাশ পাতাল ভাবি কিবা হিচাব নিকাচ কৰি আছিল।

তাই পাকঘৰত কাম কৰি থাকোঁতে কোনোবা থাকিলে বৰ অস্বস্তি পায়। বুকুখন একেবাৰে ধপ্-ধপাবলৈ ধৰে, সকলো কাম উল্টা- পল্টা হৈ যায়, অ' মা... সকলোৰে ভাল। বৰদেউতাৰ ঘৰলৈ এপাক গ'লোঁ বুলি কৈ ৰিফাইন তেলৰ বটল লৈ ঢালি ঢালি আটা মঠিবলৈ লাগিল। শাখৰেকে এনেদৰে কঁকালত হাত থৈ তাইক পাকঘৰত কিবা কিবি সুধি থাকিলে তাইৰ কামত খেলি মেলি লাগি যায়।

ৰুটি বেলিছেহে বেলিছে... পানী নিচিনা, পানী নহয় তেলময় হৈ গৈছে... বেলিলেও ৰুটিৰ আকাৰ নলৈ মানচিত্ৰৰ আকাৰহে লৈছে।

তাকো কোন ঠাইৰ মানচিত্ৰ চিনাটো কঠিন। যেনে তেনে বনাই ভাজিৰ লগত ৰাতিপুৱাৰ ব্ৰেক- ফাষ্টৰ বাবে আটোম-টোকাৰিকৈ সকলোৰে আগত পৰিৱেশন কৰিলে। সকলোৰে বহি খোৱাত লাগিল, কোনেও একো কোৱা নাই, কিন্তু তাইৰ স্বামী অৰিন্দমে ক'লে- “কি ৰুটি বনালাহে আজি... ৰুটি নে পাপৰ?” লাজত ৰঙা-চিঙা পৰি ফাট মেলা বসুমতী... ক'ত গৈ যে মূৰটো গুজি দিব ঠিক তেনেকুৱা এটা অৱস্থা হৈছে তাইৰ।

পৰিস্থিতি সাপেক্ষে শাখৰেকেই অৱশেষত মাত মাতিলে... হ'ব বাৰু দিয়া বোৱাৰী... প্রথমে প্রথমে এনেকুৱা হৈয়েই, কাইলৈৰ পৰা বাৰু মাৰাই (শাখ) তোমাক অলপ ভালকৈ ৰন্ধা-বঢ়া শিকাব।

তেনেতে অৰিন্দমে মাত দিলে... অ' কাইলৈৰ পৰা তাৰ মানে বোৱাৰীৰ ট্ৰেইনিং আৰম্ভ..ওঁ সাজু হোৱা। কথাষাৰ যিটো ভংগীমাত নাটকীয়তাৰে ক'লে যে সকলোৰে নাহাঁহি নোৱাৰিলে। সকলোৰে হাঁহিৰ শব্দত ঘৰখনে যেন প্ৰাণ পাইহে উঠিল। হিয়াই মনতে ভাবিলে... অ' মায়ে তাৰমানে তাই আটা মঠি থাকোঁতে তাইৰ ফালে বাৰে বাৰে চাই মিচিক- মাচাক হাঁহি থকাৰ ৰহস্যটো এতিয়াহে উদ্ঘাটন কৰিলে।

খেল - দ্য টুইষ্ট

■ বিণ্টুমণি দত্ত

- ওৱান ক্লাবচ
- ওৱান হাৰ্টজ
- টু ক্লাবচ
- টু হাৰ্টজ
- ডাবোল
- ৰি-ডাবোল

হাৰ্টজৰ একাটো প্ৰথম ডীলত খেলি মাণিক দাইটিয়ে বিড়ি এটা জ্বলাই ল'লে। প্ৰথম খেলতে বিপক্ষ অৰ্থাৎ মোৰ আৰু ধনদাৰ হাতৰ পৰা ওলাই গ'ল হাৰ্টজৰ চাহাব আৰু গোলাম। ডাবোল দি জ্ঞানীৰ কাম নকৰিলোঁ নেকি! বিড়িটোত দীঘলকৈ টান এটা মাৰি মাণিক দাইটিয়ে ইক্ষাপনৰ একাটো খেলিলে চেকেণ্ড ডীলত। ধনদাই মোলৈ পোন্দোৱাকৈ চালে, ডাবোল দিয়াৰ কাৰণে তেওঁৰ খঙ উঠিছে।

কলেজ শেষ কৰাৰ কিছুদিনৰ পিছতে চাকৰিত সোমালোঁ, গাঁৱৰ ঘৰৰ পৰাই অহা-যোৱা কৰোঁ। চাকৰিৰ পৰা আহি সন্ধিয়া সদায় মাণিক দাইটিহঁতৰ ঘৰত কণ্টেক্ট ব্ৰীজ খেলিবলৈ বহোঁ। সদস্য সদায় একেই কেইজনেই - ধনদা আৰু মই পাৰ্টনাৰ, বিপক্ষত মাণিক দাইটি আৰু মনেন দাইটি। আটাইকেইজনতকৈ সৰু সদস্য মই, মাণিক দাইটি আৰু মনেন দাইটিয়ে ইতিমধ্যেই বৃদ্ধ পেঞ্চন পাইছে। মোৰ ব্ৰীজৰ পাৰ্টনাৰ ধনদাও মোতকৈ প্ৰায় পোন্ধৰ বছৰমান ডাঙৰ। সৰুৰে পৰাই মই লগৰ সমনীয়াখিনিতকৈ বয়োজ্যেষ্ঠসকলৰ লগতহে আড্ডা মাৰি বেছি ভাল পাওঁ। ব্ৰীজ খেলাৰ ক্ষেত্ৰতো একেটা কথাই খাটে।

খেলৰ মাজতে মাণিক দাইটিৰ সৰুজনী ছোৱালীয়ে আমাক ৰঙা চাহ একোকাপ দি গ'লহি। দাইটিৰ ল'ৰা তিনিটা, ছোৱালী দুজনী। তিনিওটা ল'ৰাই বিয়া-বাৰু পাতি চাকৰি সূত্ৰে ঘৰৰ পৰা বাহিৰত থাকে, ডাঙৰ জনী ছোৱালীকো বিয়া দিলে। খুৰী ঢুকোৱা চাৰিমাহমান হৈছে। এতিয়া ঘৰত মানুহ বুলিবলৈ মাত্ৰ দাইটি আৰু ডিগ্ৰীত পঢ়ি থকা সৰু জীয়েকজনী।

চাহ খাই থাকোঁতেই হঠাৎ কাৰেণ্টটো গ'ল। কাৰেণ্ট যোৱা মানেই আমাৰ খেলৰ আধাতে সামৰণি হয় সদায়। কিয়নো আমাৰ প্ৰতিপক্ষ, মাণিক দাইটি আৰু মনেন দাইটিৰ কোনোজনেও লেম্পৰ পোহৰত কাৰ্ড মণিব নোৱাৰে। আৰু গাঁৱত কাৰেণ্ট যোৱা মানেই দুঘণ্টালৈ বাট চোৱা। চাহত শেষ সোহাটো মাৰি ধনদা আৰু মই উঠিবলৈ ললোঁ।

তেনেতে মাণিক দাইটিয়ে মোক উদ্দেশ্য কৰি ক'লে,

- সোনটো, অকণমান ৰ'বিচোন। কথা এটা পাতিবলৈ আছে তোৰ লগত।

মাণিক দাইটিৰ কাৰণে গাঁৱৰ সকলো বৰলা ল'ৰা 'সোনটো' আৰু সকলো ছোৱালী 'মাজনী', সকলোকে সেই দুটা নামেৰেই মাতে। সদায় একেলগে ব্ৰীজ খেলোঁ যদিও দাইটিয়ে যে মোৰ প্ৰকৃত নামটো নাজানে, সেইবিষয়ে মোৰ তিলমানো সন্দেহ নাই।

ধনদা গ'লগৈ, মাণিক দাইটিয়ে আকৌ বিড়ি এটা জ্বলাই আমাক ঘৰৰ নঙলামুখলৈ লৈ গ'ল। নুমায়ে যোৱা বিড়িটো পুনৰ জ্বলাই দাইটিয়ে আমাৰ দুজনক প্ৰায় টানি অনাৰ দৰে কাষৰ ৰেব খুড়াইতৰ ঘৰৰ সন্মুখ পোৱালেহি। দাইটিৰ বিড়িটো টনাৰ গতিতে মই অনুমান কৰিলোঁ যে ঘটনা কিবা বিষম। মাণিক দাইটি আৰু ৰেব খুড়াইতৰ ঘৰৰ দুয়োটা পদূলিৰ মাজৰ 'ন' মেঞ্চ লেণ্ড' খিনিত ৰৈ দাইটিয়ে ইফালে সিফালে মানুহ চাই প্ৰায়

ফুচফুচাইয়ে কোৱা আৰম্ভ কৰিলে - সোনটো, অহা দেওবাৰে তোৰ চাকৰিলৈ যাব লগা আছে নেকি?

"নাই দাইটি, শনিবাৰ আৰু দেওবাৰে মোৰ ছুটি থাকে।"

"সজ সজ। এই মনেনে ছোৱালী এজনীৰ খবৰ আনিছে, মেলেণ্ডৰ ছোৱালী। অহা দেওবাৰে ছোৱালী চাবলৈ তিনিজন যাম বুলি ই খবৰো পঠিয়ালে। তেনে ব'ল, অহা দেওবাৰে তিনিওটাই গৈ ছোৱালীজনী চাই আহোঁ।"

বিড়িত শেষ টানটো মাৰি মাণিক দাইটিয়ে মোক উদ্দেশ্য ক'লে। মনেন দাইটিৰ মুখত তেতিয়ালৈ এটা শব্দও নাই। চাকৰিত সোমোৱা মোৰ তেতিয়া চাৰিবছৰ হৈছেহে। আমাৰ পৰিয়ালটোৰ দাদা বাইদেউ সকলোৱে সংসাৰ কৰিলে যদিও ঘৰত মোৰ বিয়াৰ কথা ঘূণাক্ষৰেও উলিওৱা নাই। অৱশ্যে কলেজত মোৰ লগৰ কেইবাজনীও ছোৱালীৰ ইতিমধ্যে বিয়া হৈছে, কলেজৰ দিনৰ পৰাই প্ৰেমত পৰি থকা লগৰ ল'ৰা দুটায়ে তেতিয়ালৈকে বিয়া পাতিছে।

থমক মাৰি দাইটিৰ প্ৰস্তাৱটো এবাৰ ভাবিলোঁ, সোনকালে বিয়া পতাটো ভাল কথা। ল'ৰা-ছোৱালী ডাঙৰ হোৱালৈ বুঢ়া হৈ যাম বুলি ভয় নাথাকে। ৰাজস্থান-গুজৰাটৰ ফালৰ ল'ৰাবোৰেতো বিহু একৈশ বছৰ বয়সতে বিয়া পাতে। দাইটিৰ প্ৰস্তাৱটো সেয়ে পচন্দ হ'ল, যি নহওক ঘৰৰ মানুহে চিন্তা নকৰিলেও অন্ততঃ মাণিক দাইটিয়ে মোৰ কথা চিন্তা কৰিছে।

মনে মনে অলপ ভয়ো লাগিল, ঘৰৰ অজ্ঞাতে এইবোৰ কামত যোৱা ভাল হ'ব জানো! ঘৰত গম পালে কিজানি গালিও দিয়ে। সাহস অলপ গোটাৰি মাণিক দাইটিক ক'লো - "ঠিক আছে দাইটি, যাম। কিন্তু সদাহতে বেলেগ কাকো একো নক'ব। দৰকাৰ হ'লে পিছে-পৰে ক'ম বেলেগক।"

ইমান দেৰি এটা শব্দও উচ্চাৰণ নকৰা মনেন দাইটিয়ে এইবাৰ ফুচফুচাই মাত লগালে - "হ'ব, এতিয়াই কাকো ক'ব নালাগে। পচন্দ হয় যদি পিছত কলেই হ'ল।"

সিদ্ধান্ত হ'ল, দেওবাৰে দহবজাত মনেন দাইটি আৰু মাণিক দাইটি গৈ তিনি-আলিৰ ওচৰৰ ৰজতৰ দোকানতে ৰ'ব। তাৰপৰা মই দুয়োজনক গাড়ীত উঠাই লৈ যাম। গাঁৱৰ পৰা তিনিওজন একেলগে গাড়ীত ওলাই যোৱা দেখিলে দহজনে দহটা প্ৰশ্ন কৰিব পাৰে, সেই প্ৰশ্নবোৰৰ পৰা আঁতৰি থাকিবলৈ মনেন দাইটিৰ এই কিটিপ।

ঘৰলৈ ঘূৰি আহি ভাতমুঠি খাই সোনকালে বিছনাত পৰিলোঁ, মনত এশ এবুৰি চিন্তা। কি পিন্ধি যাম, ছোৱালীজনীক কি কি প্ৰশ্ন সুধিম, যদি পচন্দ হয় তেন্তে ঘৰত আহি কি বুলি কথাটো উলিয়াম ইত্যাদি ইত্যাদি। হাতত দিন বুলিবলৈ মাথোঁ দুটা।

পিছদিনা দহটামান বজাত গাড়ীখন লৈ আমাৰ গাঁৱৰ পৰা প্ৰায় ত্ৰিছ কিলোমিটাৰ আঁতৰৰ শিৱসাগৰ টাউনলৈ যাত্ৰা কৰিলোঁ - উদ্দেশ্য নতুন পেণ্ট-চাৰ্ট এযোৰ কিনা। 'অঙ্গৰা'ত সোমাইয়ে চিনাকি চেলচমেনজনক নতুন ডিজাইনৰ পেণ্ট-চাৰ্ট এযোৰ দেখুৱালৈ ক'লোঁ। সিয়ো নতুন ডিজাইনৰ 'চিক্স পকেট' পেণ্ট এটা উলিয়াই দিলে। এইটো ষ্টাইলৰ পেণ্ট তেতিয়ালৈ পিন্ধি পোৱা নাই যদিও মোৰ কৰ্মস্থলীৰ চিনিয়ৰ ৰজনীদাক এনেকুৱা এটা পিন্ধি সাংঘাতিক চাল এটা দি থকা প্ৰায়েই দেখোঁ। বহুত বাচ-বিচাৰ কৰাৰ পিছত খাকী কাপোৰৰ 'চিক্স পকেট' পেণ্ট এটা আৰু পিটাৰ ইংলেণ্ডৰ ব্লেক টি-চাৰ্ট এটা বাচি লৈ কাউণ্টাৰত বিল দিলোঁহি, ২১৯৯ টকা। গাটো অলপ

হমহমাইছিল, কিন্তু উপায় নাই। জীৱনত প্ৰথমবাৰ ছোৱালী চাবলৈ যাব ওলাইছে, টকা ২২০০ নো কি! তাতে মেলেও অঞ্চলটো যোৰহাট চহৰৰ উপকণ্ঠীয় অঞ্চল, গতিকে আমি চাবলৈ যোৱা ছোৱালীজনী অলপ টাউনীয়া হোৱাৰ সম্ভাৱনা নুই কৰিব নোৱাৰি। পইচা হাতৰ মলি বুলি ভাবি তাৰপৰা ওলাই আহিলোঁ।

গাড়ীখন ষ্টাৰ্ট কৰি তলাতল হোটেলৰ ওচৰ আহি পাওঁতেই হঠাৎ চকুত পৰিল ‘শ্যাম জেণ্টল বিউটি পাৰ্লাৰ’। স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে গাললৈ হাতখন গ’ল। চেহু, চাৰিদিনৰ আগতে দাড়ি কাটিছিলোঁহে, আকৌ ওলালেই দেখোন। এইবোৰ কামত এমুখ দাড়ি লৈ গ’লে ভাল নালাগিব, গাড়ীখন পাৰ্ক কৰি সোমাই গ’লোঁ পাৰ্লাৰখনলৈ। তেতিয়ালৈ পাৰ্লাৰত দাড়ি-চুলি কাটি পোৱা নাছিলোঁ। দাড়ি-চুলি কাটিব লগা হ’লে আগতে দৌৰিছিলোঁ আমাৰ গাঁৱৰ তিনিআলিৰ মূৰত থকা ‘বুঢ়া নাপিত’ৰ চেলুনলৈ। বুঢ়া নাপিত জীয়াই থাকোঁতে ঘৰে ঘৰে গৈ পীৰা এখনত বহাই দাড়ি-চুলি কাটিছিল। বুঢ়া নাপিত ঢুকোৱাৰ পিছত তেওঁৰ নাতিয়েক শম্ভুৱে তিনিআলিৰ মূৰতে চেলুন এখন খুলিলে। বুঢ়া নাপিতে খুৰেৰে কাটিছিল দাড়ি, পীৰাত বহাই। নাতিয়েকে এতিয়া চেলুনৰ চকীত বহাই প্ৰথমে গালত পানীৰ ফিচকাৰি মাৰি ব্লেডেৰে দাড়ি কাটে। মই তাৰ প্ৰিমিয়াম কাষ্টমাৰ, কিয়নো মই সপ্তাহত দুদিন তাৰ চেলুনলৈ যাওঁ। দাড়ি কটাৰ পিছত তাৰ হতুৱাই গাটোও মালিচ কৰাওঁ। কেতিয়াবা ফ্ৰীতে মালিচ কৰি দিয়ে, কেতিয়াবা দহ টকা লয়।

পাৰ্লাৰখনত সোমায় মোৰ চকু একেবাৰে ঠিয় হৈ গ’ল, গোটেইখন ইলাহী কাৰবাৰ দেখোন। চাৰিওফালে মিৰ’ৰ (শম্ভুৰ চেলুনত ডেৰফুট বাই ডেৰফুট এখনেই আইনা), মাজতে কেইখনমান বেঁকা হৈ যোৱা চকী। চুলি-দাড়ি কটা মানুহবোৰো সুন্দৰকৈ ইউনিফৰ্মত। চকী এখনত বহি এজনক দাড়ি কেইডাল কাটিবলৈ ক’লোঁ। সুন্দৰ বগা টাৱেল এখন মোৰ ডিঙিত পেলাই সি প্ৰথমে ফিচফিচকৈ গোটেই গালত পানী মাৰিলে, তাৰপিছত মুখত কিবা ক্ৰীম সানি দহ মিনিট মালিচ কৰি সুধিলে - “চাৰজী, ফ’ম লগাওঁ যা ক্ৰীম?”

শম্ভুৰ তাত এই ফ’ম বোলা বস্তুবিধৰ নাম শুনা নাই কেতিয়াও। কিনো বস্তু চোৱা যাওক বুলি তাক সেইটোকে লগাবলৈ ক’লোঁ। বটল এটা কেইবাবাৰো জোকাৰি ল’ৰাজনে তাৰপৰা চাবোনৰ ফেন এসোপা উলিয়াই গালত ঘঁহি প্ৰায় আধাঘণ্টামান লগাই দাড়িখিনি কাটি দিলে। দাড়ি কাটি শেষ কৰি নাপিতজনে সুধিলে - “চাৰজী, লগতাহেই কাফি দিন চে ফেচিয়েল নেহি কৰায়া আপনে, স্কীন পূৰা গণ্ডা হো’ গয়া হেই। এক ক্লীন-আপ হি কৰৱা লো। স্কীন পে একদমচা ৰৌ’নক আ জায়েগা।”

তেতিয়ালৈ ফেচিয়েল-ক্লিন আপ জাতীয় বস্তু মোৰ গালখনে দেখি পোৱা নাছিল। শম্ভুৰ চেলুনত দাড়ি কটাৰ পিছত ৰঙা চাবোন এটুকুৰা গালত ঘঁহি দিয়ে, দুঘণ্টামানলৈ গালখন বগা দেখি থাকে। প্ৰথমবাৰৰ বাবে এনেকুৱা কামত যাবলৈ ওলাইছে, গতিকে ভাবিলোঁ ‘স্কীনত অলপ ৰৌ’নক’ আনিয়েই যাওঁ। চকীখন হেলনীয়া কৰি লৈ সি মোৰ মুখত তিনিবাৰমান কিবা-কিবি ঘঁহি কোমল কঁপাহেৰে গালখন মচি দিলে। প্ৰায় ডেৰ ঘণ্টা সময় ‘পাৰ্লাৰ’ত কটাই চাৰে চাৰিশ টকা বিল দি তাৰ পৰা ওলালোঁ। পইচানো কি, হাতৰ মলিহে। ভাল কামত যাওঁতে দুই এটকা খৰচ হ’বই।

অৱশেষত সেই বহু আকাংক্ষিত ‘দেওবাৰ’টো আহি পালে। পুৱা সাতটাতে উঠি গাড়ীখন ধূলোঁ। নটা বজাত পাতলীয়াকৈ পইঁতা ভাতকেইটামান খাই ‘চিক্স পকেট’ পেণ্ট আৰু পিটাৰ ইংলেণ্ডৰ টি-চাৰ্ট পিন্ধি মই তিনিআলিৰ মূৰত হাজিৰ গাড়ী লৈ। মোতকৈও আগত আহি তাত বৈ আছে মাণিক দাইটি আৰু মনেন দাইটি। মই তাত গাড়ী ৰখোৱাৰ লগে লগে মনেন দাইটিয়ে পূৰ্বপৰিকল্পনা মতে সুধিলে,

“বোপাই, তই টাউনলৈ যাবি নেকি? আমাৰ দুটাকো লৈ যা অ’। টাউনত কাম এটা আছিল।”

“হ’ব, বহক দাইটি” বুলি কৈ মই লাহেকৈ গাড়ীৰ দৰ্জা খুলি দিলোঁ। মাণিক দাইটি মোৰ লগত আগৰ চিটত, মনেন দাইটি পিছৰ চিটত। গাড়ী দুইমিনিটমান চলাৰ পিছতে মাণিক দাইটিয়ে চুৰিয়াখন আঠৰ গুৰিলৈ কোচাই ভৰিকেইটা আগফালৰ ডেচবোৰ্ডত তুলি বিড়ি এটা জ্বলাই ল’লে। বুজি পালোঁ, দাইটিক কৈ লাভ নাই। গতিকে এচিটো বন্ধ কৰি গ্লাচবোৰ খুলি দিলোঁ।

কইনাৰ ঘৰত গাটো বিড়ি বিড়ি গোন্ধাব পাৰে, টাউনতে বডি স্প্ৰে এটা কিনি গাত মাৰি ল’ব লাগিব, মনতে ভাবিলোঁ।

মাণিক দাইটিৰ চাৰি নম্বৰ বিড়িটো শেষ হয় মানে আমি টাউন পালোঁহি। দাইটিহঁতে একো কোৱা নাছিল যদিও মই ‘ৰসৰাজ হোটেল’তে লালমোহন দহটা, বৰফি দহটা আৰু ভুজিয়া পেকেট এটা লৈ ল’লোঁ। নতুন চিনাকি মানুহ এঘৰলৈ যাব ওলাইছে, উদ্দেশ্যও মিতিব কৰাৰ - প্ৰথম দিনাই খালি হাতেৰে যাব নোৱাৰি নহয়।

আকৌ যাত্ৰা আৰম্ভ হ’ল। বাটচোৱাত কাৰো মুখৰ মাতবোল নাই - মাত্ৰ মাণিক দাইটিয়ে দহ-পোন্ধৰ মিনিটৰ মূৰে মূৰে বিড়ি এটা জ্বলাই গৈছে। ময়ো গাড়ী চলাই থাকোঁতেই মানসিক প্ৰস্তুতি চলাই গৈছোঁ - কইনাক কি কি প্ৰশ্ন সুধিম, সিহঁতৰ ঘৰৰ মানুহবোৰৰ প্ৰশ্নৰ কিদৰে উত্তৰ দিম ইত্যাদি ইত্যাদি।

ঢেকীয়াখোৱা নামঘৰ পাওঁতেই দীঘলকৈ ওলগ এটা ল’লোঁ - প্ৰভু, দিনটো ভালে ভালে যাওক। গম্ভ্যস্থান মেলেঙলৈ আৰু আধা কিলোমিটাৰ। হাইৱেৰ পৰা মেলেঙলৈ টাৰ্গিঙটো লোৱাৰ লগে লগে মাণিক দাইটিয়ে গাড়ীখন ৰখাবলৈ ইংগিত দিলে। আদেশ মতে কাম, আজিৰ দিনটোৰ বাবে তেওঁলোকেই মোৰ ভাগ্যবিধাতা। আহল-বহল ঠাই এডোখৰ চাই গাড়ীখন ৰখালোঁ। দুয়োজনে লৰালৰিকৈ গাড়ীৰ পৰা নামি গছ এজোপাৰ আঁৰ লৈ সৰুপানীকণ চুই ল’লে। ঘূৰি আহি দুয়োজন পিছৰ চিটত বহিল। চুৰিয়া-পাঞ্জাবী চোলা অলপ ঠিক-ঠাক কৰি লৈ মাণিক দাইটিয়ে মোক ক’লে - “সোনটো, তই যে শিৱসাগৰ টাউনত ফিচ-ফিচকৈ চেণ্টবোৰ মাৰিছিলি, সেইটো অকণমান আমাৰ দুটাকো মাৰি দে। নহ’লে এই বিড়িৰ গোন্ধবোৰ পালে নতুন আলহীৰ ঘৰত লাজ লাগিব। আৰু মিঠাইৰ পেকেটটো মনেনক দি দে, সিয়েই লৈ যাব।”

অৱশেষত গম্ভ্যস্থান পালোঁগৈ। আমাক আগবঢ়াই নিবলৈ নঙলামুখতে দুজন মানুহ ৰৈ আছিল। এটা দীঘলীয়া পদূলি, আগফালে এটা ডাঙৰ পুখুৰী, যথেষ্ট ডাঙৰ এটা অসমীয়া ষ্টাইলৰ বাটাম দিয়া ঘৰ, পৰিবেশটো ভালেই লাগিল। প্ৰথম ৰুমটোৰ বেতৰ চোফাযোৰত আমি তিনিজন বহিলোঁ, কথা-বতৰা আৰম্ভ হ’ল। মাণিক দাইটি একদম গহীন, মাত্ৰ দুই এটা কথাহে কৈছে। মনেন দাইটিয়ে কথা-বতৰা আগবঢ়াই নিছে, লগত কইনাৰ ঘৰৰ দুজন বয়োজ্যেষ্ঠ পুৰুষ। মোক কোনেও পাত্ৰাই দিয়া নাই, গতিকে মই নিশ্চুপ।

পোন্ধৰমিনিটমান পিছত চাদৰ-মেখেলা পিন্ধা মহিলা এগৰাকীয়ে চাহ লৈ আহিল, লগত আৰু এগৰাকীয়ে পিঠা-পনা ইত্যাদি। কিজানিবা এয়াই কইনা বুলি দুয়োগৰাকীৰ মুখলৈ চালোঁ। দেখাত দুয়োগৰাকী চল্লিশোদ্ধৰ যেন লাগিল, হয়তো পাত্ৰীৰ মাহীয়েক বা পেহীয়েক। মাণিক দাইটিয়ে তাৰে দীঘলকৈ ওৰণি লৈ থকা গৰাকীক কিবা-কিবি সুধিলে, মনেন দাইটিয়েও। মই ইণ্টাৰেষ্ট দিয়া নাই। মোৰ অপেক্ষা বেলেগলৈ।

তেওঁলোকৰ কথাৰ মাজতে দাইটিয়ে গৃহস্থৰ লগত মোকো চিনাকি কৰাই দিলে - “এয়া সোনটো, আমাৰ ভতিজা। বৰ চোকা ল’ৰা, ইঞ্জিনিয়াৰ

পঢ়ি এতিয়া চাকৰিত সোমাইছে।” মাণিক দাইটিয়ে মোৰ প্ৰকৃত নামটো নাজানে বুলি থকা মোৰ ধাৰণাটো সত্যত পৰিণত হ’ল।

চাহ-পিঠা খাই শেষ হ’ল। দীঘলকৈ ওৰণি লোৱা অবিবাহিত কইনাৰ মাহীয়েক বা পেহীয়েক গৰাকীয়ে এইবাৰ তামোল লৈ আহিল। আকৌ দুয়োজন দাইটিৰ সানমিহলি দুই এটা প্ৰশ্ন। ইতিমধ্যে প্ৰায় আধা ঘণ্টাৰ ওপৰ হ’ল, পাত্ৰীৰ দেখা-দেখি নাই। দুয়োজন দাইটিয়ে চাগৈ মোৰ মুখৰ উৎসুকতা বুজি পাইছিল। চকলিয়াই দিয়া তামোল দুখন দুইজনে মুখত ভৰাই বাহিৰলৈ ওলাই আহিল, পিছে পিছে মই। আহিয়েই মাণিক দাইটিয়ে ঘৰৰ বাৰী, ভঁৰাল, পুখুৰী আদি চাবলৈ লাগিল।

কিছুসময়ৰ পিছত আকৌ গৃহস্থই আমাক ভিতৰলৈ মাতিলে। এইবাৰ দৈ-চিৰা-গুড়ৰ জলপান, পৰিবেশিকা একে দুগৰাকীয়েই। দুয়োজন দাইটিয়ে মেলেঙৰ দৈৰ ভূয়সী প্ৰশংসা কৰিলে, মোৰ মুখত মাত-কথা নাই। দুঘণ্টাৰ ওপৰ হ’ল, এতিয়ালৈ যিটো উদ্দেশ্যত আহিছোঁ, তাৰ দৰ্শনেই হোৱা নাই। খঙ উঠাটো স্বাভাৱিক।

জলপান খাই উঠি তামোল এখন মুখত ভৰাই মইনো দাইটিয়ে মোক আচৰিত কৰি গৃহস্থৰ পৰা বিদায় ল’লে। মই আচৰিত, ছোৱালী চাবলৈ বুলি আনি দেখোন মোক মাহীয়েক-পেহীয়েককহে দেখালে। এতিয়া আলহীৰ মুখৰ আগতে দাইটিহঁতক সোধোঁ কি বুলি! ভাগ্যকে ধিয়াই গাড়ীত বহিলোঁহি তিনিওজন, গৃহস্থই পদূলিমুখলৈ আগবঢ়াই থৈ গ’ল।

গাড়ী চলাৰ লগে লগে মাণিক দাইটিয়ে বিড়ি এটা জ্বলাই মোক সুধিলে - “সোনটো, ছোৱালী কেনেকুৱা দেখিলি? মিলিব নে বাৰু?”

আৰে, মোকনো ক’ত ছোৱালী দেখালে!

সুধিলোঁ - “কোনজনী ছোৱালীৰ কথা কৈছে দাইটি? মই দেখোন কাকো নেদেখিলোঁৱেই।”

“কিয়, প্ৰথমে যে চাহ লৈ আহিছিল, মাখনী বুলি কোৱা গৰাকী।” মইনো দাইটিৰ মাত এইবাৰ।

এইবাৰ মোৰ সঁচাকৈ আচৰিত হোৱাৰ পাল। দুয়োটা বুঢ়াই মিলি মোকনো এই আটেকুৰি গৰকা ছোৱালীজনীহে দেখাবলৈ লৈ আনিব লাগে নে! খঙটো নেদেখুৱাকৈ সুধিলোঁ - “ভালেই দাইটি, পিচে বয়সটোহে অলপ বেছি যেন লাগিল। বহুত ডাঙৰ হ’ব দেখোন।”

“এই বয়সত মইনো ক’ত ইয়াতকৈ সৰু ছোৱালী পাম অ’ সোনটো। এইগৰাকীকে যে দিবলৈ ওলাইছে, সেয়াই বহুত ডাঙৰ কথা। তহঁতৰ খুৰীয়েৰ যোৱাৰ পিছত বৰ অকলশৰীয়া হৈ পৰিছোঁ সোনটো। সংগ এটা লাগে অ’ এই বয়সত। ভগৱানে ভাল কৰক মইনোৰ, সি যে মোৰ দুখবোৰ বুজি যেনেতেনে এজনী গোটাই দিবলৈ চেষ্টা কৰিছে।”

মই বিব্ৰত হ’লোঁ, কি কৈ আছে মাণিক দাইটিয়ে।

“সোনটো, তই আৰু এটা কাম কৰি দিব লাগিব দেই। কাইলৈ গৈ গণেশক (দাইটিৰ ডাঙৰ ল’ৰা) ক’ব গৈ, মোৰ পচন্দ হৈছে বুলি। এতিয়া সিহঁতকেইটা আহি কথাবোৰ আগবঢ়াওক। গুণ নহৈ ধৰ্ম হ’ব সোনটো!”- দাইটিয়ে চুৰিয়াখনেৰে চকুকেইটা মচি ক’লে।

“হ’ব দাইটি।”

গধুৰ হুমুনিয়াহ এটা এৰিলোঁ। হয়তো কথাষাৰ, কেৱল মোকেই নহয় মাণিক দাইতিকোতো সংগ এটা লাগে। হয় মোৰ কল্পনা, বেজাৰমুৱা হৈ সন্মুখলৈ ধ্যান দিলোঁ।

চাৰে চাৰিশ টকাৰ গালমুখ, বাইছশ টকাৰ ছিক্স পকেট পেণ্ট আৰু পিটাৰ ইংলেণ্ড টি চাৰ্টে একেলগে ফুচফুচাই উঠিল - “দুখ নকৰিব মালিক, পইচা হাতৰ মলিহে।”

হেঁপাহবোৰ কিয় হেঁপাহ হৈ বৈ যায় !

■ দেবাছতি কাকতি দাস

বহুদিন, আজি বহুদিন মই দেখা নাই
শৰতৰ মায়াময় জোনাক !
বহুদিন লোৱা নাই
নিয়ৰসিঙ শেৱালিৰ আমোলমোল সুঘাণ !
কতদিন হ'ল মই স্পৰ্শ কৰা নাই
মোৰ প্ৰিয় ফুলবোৰক !
তগৰ খৰিকাজাই যুতিমালতী
মাধৱীলতা আৰু কত কিমান !

মন যায় , ...এৰা বৰ মন যায় !
ৰূপোৱালী নৈখনৰ
কঁহুৱানি ডৰাত
অথবা
পথাৰৰ দাতিত নিয়ৰে গচকা
দূৰৰ দলিচাত বহি
তোমাৰ কান্ধত মূৰ থৈ
জোনটো চাবলৈ
মনটো যেন
উন্মাদ হৈ উঠে !
ক্ৰমাৎ যেন মোৰ মন ব্যাকুলৰ পৰা
ব্যাকুলতৰ হৈ পৰিছে
শৰতৰ প্ৰেমত
শেৱালিৰ প্ৰেমত
নিয়ৰ কঁহুৱা আৰু জোনাকৰ
প্ৰেমত !
পাৰিবা জানো
তুমি মোক
স্নিগ্ধ শৰতৰ জোনাক
কুঁৱলী নিয়ৰ
আৰু শেৱালিৰ
মাদকতাৰে ভৰা
এটা মাতাল ৰাতি
উপহাৰ দিবলৈ ?
পাৰিবানে ?

মদালসা

■ আলোক কুমাৰ দাস

মাতাল ৰাতিৰ হেঁপাহেৰে উদ্বাউল তুমি
মদালসা !
কেৱল তোমাৰ চুলিটাৰিত দেখোঁ
মই অজস্ৰ তৰাৰ জিলমিল
নিয়ৰ সেমেকা গধূলিৰ কোনোবা এটি কেকুৰীত
তোমাৰ স'তে মোৰ একান্ত আলাপ
সময়ক অলপ ধৰি ৰাখা মদালসা
ধৰি ৰাখা এই মধুৰ আলাপ
হাচনাহানাৰ সুবাসিত গধূলি
ধূলিয়ৰি বাটৰ গোধূলি উৰুৱাই
ঘৰমুৱা হোৱা মোৰ গাঁৱৰ গধূলি !

জীৱনৰ অনুভৱ

■ ডা° প্ৰণৱ কুমাৰ শৰ্মা

সকলো মানুহেই ভাৱে প্ৰত্যেকৰে জীৱনটো হেনো একো একোখন উপন্যাস। সম্পূৰ্ণ হওক বা অসম্পূৰ্ণ হওক এখন দস্তাবেজ। মই পাৰ কৰি অহা পৰিক্ৰমাৰ পৰা কথাষাৰ মানি ল'ব নোখোজোঁ। আচলতে আমাৰ সকলোৰে একোখনকৈ নিজা আদালত আছে। সেই আদালতত নিজৰ সপক্ষে বিচাৰে এটা ৰায়দান। সময়বোৰ তেনেকৈয়ে শেষ হৈ যায়। ফাইনেল ভাৰ্ডিলৈ বহু সময়ৰ প্ৰয়োজন। জীৱনটোৱেই শেষ হৈ যায়। যৱনিকা পৰে। আদালত মানোই শপতনামা। এফিডেফিট। উকীল মহৰী, ন্যায়াপালিকা, ন্যায়াধীশ ইত্যাদি ইত্যাদি অনেক পাৰ্শ্বচৰিত্ৰৰ প্ৰৱেশ আৰু প্ৰস্থান। লিখি গৈ থাকিলে প্ৰকৃততে এখন চিত্ৰনাট্যৰহে আত্মা সোমাই থাকে। এদিন গৈ গৈ হয় গল্প, নহয় উপন্যাসলৈ ৰূপান্তৰিত হৈ যায়।

জীৱনৰ ৰূপান্তৰিত ছবিৰ হিচাব নিকাচ ৰখা সহজ নহয়; প্ৰায় অসম্ভৱ।

কথাখিনি উদ্দেশ্য প্ৰণোদিতভাৱেই উল্লেখ কৰিছোঁ। কাৰণ আছে। কোনোৱে যাতে ভুল বুজি এইবোৰ কথাক মই উপন্যাস সজাবলৈ গৈছোঁ বুলি। কোৱান নাইবা গীতা স্পৰ্শ নকৰাকৈয়ো কিছুমান অতি সত্য কথা কোৱা যায়। শপতনামা। এফিডেফিট অন্য নাম যাৰ।

উপন্যাস উপন্যাস যেন লাগিলেও পাচে উপন্যাস নহয়। যিহেতু মই লিখা মানুহ, কথাবোৰ উপন্যাসধৰ্মী হ'ব খুজিবই। জোৰকৈ সেই ধৰ্মৰ পৰা আঁতৰাই ৰাখিছোঁ। কোনোৱে যাতে মোক দোষ জাপি দিব নোৱাৰে মই আভুৱা ভৰা বুলি।

বলপূৰ্বকভাৱে নিজৰ লিখাৰ ষ্টাইলক মনৰ পৰা বৈ অহা ভাৱক সলনি কৰাৰ সমান কষ্ট আৰু বেদনা এই পৃথিৱীত নাই।

জীৱনে অপৰাধ কৰোঁ বুলি জানি বুজি নকৰে। কিন্তু জীৱনৰ গাত আকাশীগংগা হৈ বগাই থকা নানান ঘটনা পৰিঘটনাই অপৰাধীৰ ভূমিকা লৈ পেলায়। দুৰ্বিসহ কৰি তোলে জীৱনৰ ছন্দোময় গতি। গতিত যতি পৰিলেই জীৱনৰ শেষ হ'বাইজনত থিয় হৈ থকা যেন অনুভৱ হয়।

এখন ভণ্ডা ঘৰ।

আহত হৃদয়।

অসুস্থ মন।

হস্পিতালৰ নিমাওমাও পৰিৱেশ।

বাহিৰত বিজুলী ঢেৰেকনিৰে নামি অহা মূষলধাৰ বৰষুণজাক।

বাৰঙাত নাৰ্ছৰ চিনাকি পদশব্দ।

..... নিজৰ ঘৰটোৰ দুৱাৰত মাৰি থৈ অহা প্ৰকাণ্ড তলাটো?

এইবোৰেই মনটোক, লিখিবোৰত ইউথেনেছিক আবিৰ সানিবলৈ চেষ্টা কৰে। বাধা দিওঁ বুলিও হাৰি যাওঁ। মনক বাধা দিয়াৰ প্ৰাচীৰ হয়তো নাই। নিমিষতে আলোকবৰ্ষ পৰিভ্ৰমণ কৰি আহিব পাৰে।

তথাপিও।

মেঘৰ ওপৰত মেঘহীন আকাশ মৰুভূমি সদৃশ। বৰষুণ নাথাকে।

থাকে মাথোঁ কেঁকটোছৰ লেখিয়া অযুত নিযুত জিকিমিকি তৰা। থোপাথোপে উপঙি থাকে শূন্য আকাশত।

মানুহৰ জীৱনটোও আচলতে এনেকুৱাই। স্থূলদৃষ্টিত প্ৰতীকি যেন লাগে। লিপি উদ্ধাৰ নোহোৱা এখন যেন অবুজ হৰ'স্কোপ। গ্ৰহশাস্তি বা গ্ৰহ পূজা কৰিও নিস্তাৰ পোৱাৰ বাট নাই।

পুহ মাহৰ হাড় কঁপোৱা ঠাণ্ডাত মাজনিশা এদিন স্বৰ্গগামী পিতৃৰ পুৰণি এড়ি চাদৰখন গায়ে মূৰে মেৰিয়াই লৈ কথাবোৰ লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিলোঁ। শেষ নহয় এই লেখা কাহানি।

... মিঠা সুৰৰ গীত এটা শেষ হোৱাটো কোনোৱে নিবিচাৰে, কিন্তু শেষ হয়। যন্ত্ৰণাৰো ওৰ পৰাটো সকলোৱে বিচাৰে। কেতিয়াবা অন্ত পৰে, কেতিয়াবা নপৰে।

জীৱন এনেকুৱাই।

কাকো একো বুজিবলৈ নিদিয়। জীৱনে সময়ৰ সতে পাশা খেলি আহিছে অনন্তকালৰে পৰা। আৰু জীৱন সদায়ে হাৰে। সময়ক হৰ'ব নোৱাৰে। হাৰি হাৰি এদিন জীৱন মহাকালৰ বুকুত গেদীয় স্তৰলৈ ৰূপান্তৰিত হৈ যায়...!

লেখকৰ পৰিচয়

ডা° প্ৰণৱ কুমাৰ শৰ্মা পেশাত অসম চৰকাৰৰ স্বাস্থ্য বিভাগৰ অতিৰিক্ত সঞ্চালক হোৱাৰ উপৰিও অসমৰ এজন খ্যাতনামা ঔপন্যাসিকৰূপেহে অধিক সুপৰিচিত। অসমৰ উপন্যাস জগতৰ মহীৰুহ “কবৰ আৰু কংকাল”ৰ স্ৰষ্টা কুমাৰ কিশোৰৰ বৰপুত্ৰ হিচাপে পিতৃৰ পদাংক অনুসৰণ কৰিয়েই তেখেতে সাহিত্য জগতত খোজ পেলাইছিল। তেখেতৰ যুগান্তকাৰী উপন্যাস ‘মেডিকেল কলেজ’ অসমীয়া সাহিত্যত এক নতুন ধাৰাৰ সৃষ্টি কৰি পাঠকসমাজক আজি পৰ্য্যন্ত আলোড়িত কৰি ৰাখিছে। শব্দৰ যাদু, কাহিনীৰ বিচিত্ৰতা আৰু গতিশীলতাৰে এনে অনুপম ভাৱে ‘মেডিকেল কলেজ’ উপন্যাসখন ৰচনা কৰিছিল (যিখন কিতাপ তেতিয়াৰ চৰকাৰে নিষিদ্ধ কৰি দিছিল বহু কথা ফাদিল হোৱাৰ ভয়ত) যে এই উপন্যাসখনেৰেই তেওঁ অসমীয়া সাহিত্য জগতত একক আৰু অদ্বিতীয় হৈ আছে।

চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ সৈতে নিবিড়ভাৱে নিয়োজিত হৈ আৰ্তজনৰ সেৱা কৰা এইগৰাকী মহান চিকিৎসকে তেওঁৰ সাহিত্য সাধনাৰে এনে এক পৰ্য্যায়লৈ উত্তৰণ ঘটাইছে য'ত নেকি তেওঁৰ প্ৰত্যেকটো লেখাই সাহিত্যৰ একোখন দলিল ৰূপে বিবেচিত হৈছে।

আজি তেখেতৰ লেখা আমাৰ মুখপত্ৰ জেতুকাত প্ৰকাশ কৰিবলৈ পাই সুখী আৰু গৌৰৱান্বিত অনুভৱ কৰিছোঁ।

Magh Bihu 2020

